

**RAPORTUL
PRIVIND ACTIVITATEA
INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII
PENTRU ANUL 2022**

Conform art. 13 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001
privind Inspectoratul de Stat al Muncii

APROBAT
prin Ordinul nr. 26-a din 30 iunie 2023

Director adjunct Ion Diavor

str. Miron Costin, nr. 17/2,
mun. Chișinău
Republica Moldova
tel/fax: 022 434651
e-mail: dtehnoinsp@im.gov.md

web: ism.gov.md

Cuprins:	pagina
Introducere	3
Profil organizațional	4
I. Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii	4
1.1. Propuneri de modificare a actelor normative.	4
1.2. Modificarea cadrului legal în domeniul muncii pe parcursul anului 2022	4
<i>În domeniul raporturilor de muncă</i>	5
<i>În domeniul securității și sănătății în muncă</i>	6
<i>În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii</i>	6
1.3. Acorduri de colaborare încheiate în anul 2022 între Inspectoratul de Stat al Muncii și alte instituții	7
II. Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă	7
2.1. Misiuni și responsabilități	7
2.2. Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii	8
2.3. Alocarea mijloacelor financiare	9
2.4. Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii	9
2.5. Activitatea de inspecție	10
<i>Acțiuni de control</i>	10
<i>Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți</i>	11
<i>Munca nedeclarată</i>	12
<i>Munca persoanelor cu dizabilități</i>	13
<i>Acțiuni de monitorizare a muncii copilului</i>	13
<i>Examinarea petițiilor</i>	15
<i>Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere</i>	16
<i>Evidența contractelor colective de muncă</i>	18
<i>Evidența muncii zilierilor</i>	18
III. Accidentele de muncă	18
IV. Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare	21
V. Resurse de timp consumate în activitate	22
VI. Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă	23
Concluzii și perspective	25
Anexe (1 – 15).....	27 – 47

Introducere

Pe parcursul anului 2022, în perioada post-pandemică, activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii a luat amploare și a derulat pe multiple direcții:

- desfășurarea activității de inspecție preponderent la fața locului;
- intensificarea controlului în domeniul securității și sănătății în muncă în scopul prevenirii accidentelor de muncă (evenimentele de accidentare comunicate în anul de gestiune are o ușoară tendință de micșorare cu 10% față de anul precedent);
- efectuarea controalelor și monitorizarea activității agenților private și a intermediarilor nelicențiați în comun cu Centrul pentru combaterea traficului de persoane, a organului de licențiere și a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, având obiectiv respectarea procedurii de intermediere a muncii cetățenilor Republicii Moldova în străinătate;
- pentru creșterea capacităților instituționale în activitatea de inspecție cu suportul mijloacelor externe au fost organizate și desfășurate cursuri de instruire continuă a inspectorilor de muncă și preluarea celor mai bune practici aplicate de instituțiile similare din state europene (Austria, Lituania, România ș.a.);
- realizarea la solicitare a acțiunilor de sensibilizare și informare a celor interesați asupra necesității respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă, precum și asupra prejudiciului pe care îl generează nerespectarea și încălcarea legislației din domeniu;
- promovarea în cadrul întrunirilor și ședințelor de lucru, organizate de autoritățile publice locale și subdiviziunile desconcentrate în teritoriu ale autorităților publice centrale și prin diferite surse de informare locală referitor la gradul de implementare a legislației din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- acțiuni de informare și sensibilizare în colaborare cu autoritățile publice locale pentru realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2021-2022 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023, în cadrul căreia au fost diseminate cele mai bune practici de dezvoltare a muncii decente, mediatizarea dezavantajelor achitării salariilor „în plic”, a practicării „muncii la negru” și influența negativă generată de traficul de ființe umane cu scopul exploatării prin muncă, fiind evidențiată trecerea la activitate legală;
- desfășurarea asistenței consultative juridice la solicitare persoanelor refugiate din calea războiului din Ucraina privind modalitatea de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova.

Inspectoratul de Stat al Muncii este deschis spre colaborare cu orice instituții și organe care au tangențe cu domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, care activează în numele legii și tinde să-și perfecționeze propriile metode, mecanisme și procedee utilizate în activitățile de inspecție.

Începând cu 1 noiembrie 2022, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 725/2022 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii, a fost reorganizată structura și a fost diminuat efectivul de personal cu 20 unități. În continuare, activitatea de inspecție va fi orientată prioritar spre constatarea prin metode și surse indirecte a achitării salariului sau altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă și aplicarea sancțiunilor administrative – instrument nou de prevenire a muncii nedeclarate și subdeclarată.¹

¹<https://ism.gov.md/ro/content/campania-na%C8%9Bional%C4%83-de-combatere-muncii-nedeclarate-%E2%80%9Etreccem-pe-alb%E2%80%9D>

Profil organizațional

Pe parcursul anului 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii, autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, potrivit Legii nr.140/2001 a asigurat aplicarea dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, al securității și sănătății în muncă, a exercitat atribuția de control în aceste domenii și asupra activității agenților private și a intermediarilor nelicențiați, care realizează activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în condițiile prevăzute de Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj și de alte acte normative.

Inspectoratul de Stat al Muncii are personalitate juridică și funcționează în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788/2013 cu modificările ulterioare. În subordine se află inspecțiile teritoriale de muncă, fără personalitate juridică, funcționând în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea.²

I. Cadrul legal aferent activității de inspecție în domeniul muncii

Cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii este definit de:

- Cadrul legal de reglementare a activității de inspecție în domeniul muncii (organizare, obiective, atribuții, proceduri, instrumente, mecanisme, funcționare);
- Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul muncii.

La rândul său, acestea au fost divizate în câte două categorii – „Acte internaționale” și „Acte naționale”. Categoria actelor internaționale a fost constituită din declarații, directive, convenții, ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, recomandări și protocoale, iar categoria actelor naționale reprezintă legi, hotărâri de guvern, regulamente și alte reglementări, emise în Republica Moldova.³

1.1. Propuneri de modificare a actelor normative

În vederea realizării Programului de activitate, Inspectoratul de Stat al Muncii și-a adus contribuția la coordonarea și promovarea unor acte normative, precum și la modificarea unor norme din legislația muncii. Inspectoratul de Stat al Muncii a fost implicat la lucrările Atelierului privind implementarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.161 privind serviciile de sănătate ocupațională.

În vederea conformării activităților de inspecție la prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Inspectoratul de Stat al Muncii a participat la elaborarea Listei de verificare pentru controlul de stat în domeniul raporturilor de muncă, aprobată prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 98 din 29 noiembrie 2022.

1.2. Modificarea cadrului legal în domeniul muncii pe parcursul anului 2022

Pe parcursul anului 2022, în Republica Moldova au fost adoptate, modificate și completate acte normative aplicabile în domeniul muncii.

² Organigrama sistemului de inspecție în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă este reflectată în Anexa nr.3 la prezentul Raport.

³ Structura și componentele Cadrului legal aferent Inspectoratului de Stat al Muncii este reprezentat în anexa nr. 1 la prezentul Raport.

În domeniul raporturilor de muncă

- Legea nr. 04 din 21 ianuarie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care a fost modificat articolul 62 din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, articolul 34 din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
- Legea nr. 46 din 10 martie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări la art.10 și 252¹ din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003;
- Legea nr.107 din 21 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări în Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, Legea salarizării nr. 847/2002;
- Legea nr.135 din 26 mai 2022 pentru modificarea articolului 27 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Legea nr.160 din 07 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări în Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;
- Legea nr.195 din 14 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări la Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, și la articolul 55 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;
- Legea nr.155 din 15 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care a fost modificat articolul 30 alineatul (5¹) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
- Legea nr.219 din 21 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări în Legea salarizării nr.847/2002, Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003;
- Legea nr.243 din 28 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost incluse completări la Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, anexa la Legea nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice și la articolul 16 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Legea nr.246 din 29 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care au fost introduse completări la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Legea nr.272 din 30 septembrie 2022 pentru modificarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.151 din 09 martie 2022 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale Transport Auto, anexa nr.8 la Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, punctul 4 se abrogă;
- Hotărârea Guvernului nr.372 din 08 iunie 2022 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, a modificat anexele nr. 3 și nr.6 la Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.666 din 29 septembrie 2022 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.108/2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr.670 din 29 septembrie 2022 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară;

- Hotărârea Guvernului nr.671 din 29 septembrie 2022 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.708 din 19 octombrie 2022 pentru modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837/2016;
- Hotărârea Guvernului nr.849 din 07 decembrie 2022 cu privire la modificarea anexei nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.854 din 07 decembrie 2022 pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr.670/2022 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară;
- Hotărârea Guvernului nr.942 din 28 decembrie 2022 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind funcția publică și statutul funcționarului public), prin care a fost modificat Regulamentul-cadru cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1231/2018;
- Hotărârea Guvernului nr.936 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023;
- Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.77 din 05 octombrie 2022 cu privire la modificarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021), aprobat prin Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 11/2021;
- Acordul Ministerului infrastructurii și dezvoltării regionale nr.19 din 21 ianuarie 2022 de modificare a convenției colective în ramura construcțiilor pentru anii 2018 – 2022.

În domeniul securității și sănătății în muncă

- Hotărârea Guvernului nr.12 din 12 ianuarie 2022 cu privire la aprobarea Cerințelor minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive.

În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii

- Prin Legea nr.355 din 22.12.2022 pentru modificarea unor acte normative (combaterea muncii nedeclarate) au fost operate completări:
 - articolul 409 din Codul contravențional al Republicii Moldova, nr.218/2008 a fost completat cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Contravențiile prevăzute la art. 55¹ și 55² se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncți lor, precum și inspectorii de muncă sunt în drept să constate contravenții, să încheie procese-verbale și să aplice sancțiuni.”
 - Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii a fost modificată cu introducerea unor noi articole: 9¹ „Incompatibilități pentru inspectorii de muncă” și 11⁵ „Constatarea prin metode și surse indirecte a achitării salariului sau altor plăți fără refectionarea acestora în evidența contabilă”.
- Prin Hotărârea Guvernului nr.725 din 26 octombrie 2022 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii, a fost modificată structura aparatului central și a fost micșorat efectivul-limită de personal de la 104 unități la 84 unități de personal, fiind repartizat: 26 de unități în aparatului central (inclusiv personal auxiliar 1 unitate) și 58 de unități în inspecțiile teritoriale de muncă.

- Hotărârea Guvernului nr.787 din 16 noiembrie 2022 cu privire la modificarea anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.894/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii.⁴

1.3. Acorduri de colaborare încheiate în anul 2022 între Inspectoratul de Stat al Muncii și alte instituții

La 11 februarie a fost reîncheiat Protocolul de cooperare între Inspekția Muncii din România și Inspectoratul de Stat al Muncii din Republica Moldova, care are scopul de a stabili un cadru de cooperare în domeniile de competență ale celor două instituții, atât la nivel central cât și la nivel teritorial care să vizeze în special schimbul de informații, de experiență și de bune practici privind aplicarea legislației din domeniul securității și sănătății în muncă și relațiilor de muncă.

Ca suport la elaborarea Planului controalelor și pentru desfășurarea Campaniei „Trecem pe alb”, a fost încheiat Acordul de colaborare nr.09 din 18 mai 2022 între Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii privind utilizarea Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat „Rapoarte fiscale” de către persoanele desemnate din inspecțiile teritoriale de muncă și funcționari din cadrul aparatului central.

II. Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritate cu atribuții de control în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

Funcțiile de bază ale Inspectoratului de Stat al Muncii au fost realizate prin:

- exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale;
- difuzarea informațiilor privind cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;
- informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii.

Inspectorii de muncă cu atribuții de control activează în 10 inspecții teritoriale de muncă, fără personalitate juridică. În realizarea atribuțiilor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii, la nivel național, a colaborat:

- cu instituții publice din alte domenii: Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției, Casa Națională de Asigurări Sociale;
- cu organizații ale partenerilor sociali: Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Moldova;
- alte autorități cu atribuții de control și autorități publice centrale.

2.1. Misiuni și responsabilități

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii pe parcursul anului de gestiune a fost orientată spre realizarea obiectivelor în conformitate cu Programul său de activitate pentru anul 2022, pentru realizarea indicatorilor de performanță din Planul de acțiuni pentru anul 2022 și prevederile cadrului legal de specialitate. Au fost întreprinse activități de inspecție în vederea prevenirii și combaterii ilegalităților din domeniul muncii și au fost desfășurate acțiuni de colaborare cu alte autorități cu atribuții de control de stat, în conformitate cu actele normative din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

⁴ Structura și componentele Cadrului legal aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii este reprezentat în anexa nr. 2 la prezentul Raport.

Conform cadrului legal, în realizarea misiunii sale Inspectoratul de Stat al Muncii exercită următoarele atribuții:

- analiza riscurilor, planificarea și controlul respectării de către angajatori a normelor de securitate și sănătate în muncă, a dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul migrației de muncă;
- cercetarea, în modul stabilit de Guvern, a accidentelor de muncă;
- participarea la elaborarea și modificarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă;
- prezentarea, după necesitate, Ministerului Muncii și Protecției Sociale a propunerilor de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- acordarea, la solicitare, a consultanței în mod gratuit și a asistenței metodologice în procesul de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților, precum și a altor persoane interesate în aplicarea legislației în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;
- examinarea petițiilor de la persoane fizice și juridice;
- organizarea și efectuarea instruirii inițiale și continue a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire;
- participarea, în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor, la examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control de stat asupra activității de întreprinzător;
- examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate, de salariați și de alte persoane împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control;
- colaborarea cu patronatele și sindicatele, în conformitate cu acordul comun al părților;
- colaborarea cu organele similare din alte state la realizarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul de competență;
- exercitarea altor atribuții prevăzute de actele normative.

Inspectoratul de Stat al Muncii, în calitate de autoritate publică, asigură accesul liber la informațiile de interes public prin pagina web și panourile informative, care se află în incinta inspecțiilor teritoriale de muncă din subordine, cu scopul de a asigura transparența instituțională, și a crea o relație de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici.

2.2. Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii constă din aparatul central și 10 subdiviziuni desconcentrate în teritoriu.⁵ În anul de gestiune structura a fost reprezentată în felul următor:

- **Aparatul central:** Director, Director adjunct, Consiliul de soluționare a disputelor, Direcția monitorizarea controlului în domeniul raporturilor de muncă și securității și sănătății în muncă și cercetării accidentelor de muncă, precum și migrației de muncă, Direcția analiza și evaluarea riscurilor, planificarea controalelor, raportare și informare, Direcția management instituțional, Secția resurse umane, instruirea

⁵ Organigrama Inspectoratului de Stat al Muncii este reflectată în anexa nr. 4 la prezentul Raport.

personalului, managementul documentelor și relații cu publicul, Serviciul evidență contabilă, Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor, Serviciul juridic.

- **Subdiviziuni desconcentrate în teritoriu** - inspecțiile teritoriale de muncă fără personalitate juridică, cu sediu în autorități publice de nivelul doi.

2.3. Alocarea mijloacelor financiare

Bugetul alocat pentru activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în anul 2022 constituie 20155 mii lei. Mijloacele financiare au acoperit cheltuieli de personal – 15872,9 mii lei; achiziționarea de bunuri și servicii – 1522,0 mii lei, mijloace fixe și materiale circulante – 2198,7 mii lei; prestații sociale – 200,0 mii lei.

2.4. Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii

În realizarea activităților sale Inspectoratul de Stat al Muncii dispune de un efectiv de personal cu pregătire profesională, în conformitate Legea nr.140/2001. Efectivul de personal al Inspectoratului de Stat al Muncii, la 31 decembrie 2022, constituia 83 unități, distribuite în Aparatul central – 18 unități și în Inspecțiile teritoriale de muncă – 65 unități.

În Aparatul central au activat 17 funcționari publici și 1 unitate personal auxiliar, repartizați:

După apartenența de gen:

- bărbați – 10;
- femei – 8;

După pregătirea profesională:

- ingineri – 5;
- juriști – 7;
- economiști – 3;
- alte specialități – 2;
- personal auxiliar – 1.

În inspecțiile teritoriale de muncă, subdiviziuni desconcentrate în teritoriu, la 31 decembrie 2022, au fost ocupate 65 funcții publice, repartizate:

După apartenența de gen:

- bărbați – 54;
- femei – 11;

După pregătirea profesională:

- ingineri – 30;
- juriști – 31;
- economiști – 4.

Repartizarea inspectorilor de muncă în funcții publice la nivel teritorial este reprezentată în felul următor: în inspecțiile teritoriale de muncă 12 unități de personal constituie funcții publice de conducere și 53 unități de personal – funcții publice de execuție.⁶

În vederea atingerii obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii a desfășurat activități de inspecție în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, precum și în domeniul migrației de muncă. În conformitate cu prevederile Codului administrativ, s-au examinat petiții referitoare la încălcări ale legislației muncii, securității și sănătății în muncă, primite de la cetățeni, agenți economici și alte autorități publice. De asemenea, s-au investigat cazuri de accidente de muncă și s-au întreprins acțiuni pentru prevenirea, combaterea și sancționarea încălcărilor legale în domeniul muncii. Inspectoratul a organizat și acțiuni de informare, consultare și conștientizare adresate celor interesați. În vederea respectării

⁶ Repartizarea inspectorilor de muncă după funcțiile publice ocupate și atribuții de control este reflectată în anexele nr. 5 și nr. 6 la prezentul Raport.

cadrelui legal, s-au verificat contractele colective de muncă și evidența acestora la nivel de unitate, pentru a asigura conformitatea. S-au întreprins măsuri pentru consolidarea competențelor profesionale ale inspectorilor de muncă.

2.5 Activitatea de inspecție

Acțiuni de control

În anul 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiviziunile sale teritoriale, a realizat 3212 controale privind respectarea legislației și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă.⁷

S-au efectuat verificări la 2143 de unități, cu un total de 124 mii de salariați, dintre care 66 mii de femei (inclusiv aproximativ 12.7 mii din mediul rural) și 45 de persoane sub 18 ani. Astfel, au fost efectuate 800 de controale în domeniul raporturilor de muncă, 120 de controale în domeniul securității și sănătății în muncă, 1195 de controale complexe care au acoperit atât domeniul raporturilor de muncă, cât și domeniul securității și sănătății în muncă, precum și 28 de controale în domeniul migrației de muncă.

Din numărul total de unități supuse controlului, 1313 constituie agenți economici din sectorul real, 815 – autorități și instituții din sectorul public și 15 angajatori persoane fizice.

Controale planificate au fost efectuate la 1398 unități, din care 622 în sectorul public și 776 în sectorul real. Controale inopinate au fost efectuate la 745 angajatori, din care 193 în sectorul public, 537 în sectorul real și 15 față de angajatori persoane fizice.

Au fost efectuate vizite de control cu deplasarea în teren la 1717 angajatori, din care în sectorul public 724, în sectorul real – 978 și la 15 angajatori persoane fizice. Din oficiu a fost solicitată direct de la persoana controlată prezentarea documentației relevante de la 426 unități, din care 91 din sectorul public și 335 din sectorul real.

Repartizarea numărului total de unități supuse controlului după domeniul de activitate:

- 402 controale la instituții din domeniul învățământului;
- 361 controale la unități ce desfășoară activități comerciale;
- 258 controale la unități ce prestează alte activități de servicii;
- 258 controale la instituții din domeniul administrației publice și apărare;
- 210 controale la unități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 137 controale la unități din ramura industriei prelucrătoare;
- 104 controale la unități din domeniul sănătății și asistenței sociale;
- 99 controale la unități din ramura de construcție;
- 98 controale la unități din ramura de transport și depozitare;
- 60 controale la unități din domeniul de cazare și alimentație publică;
- 37 controale la unități din domeniul distribuției apei, salubritate;
- 29 controale la unități din domeniul activităților culturale și de agrement;
- 23 controale la instituții din domeniul activități de servicii administrative;
- 21 controale la unități din domeniul energiei electrice și termice, gaze, apă;
- 19 controale la unități din domeniul informațiilor și telecomunicațiilor;
- 13 controale la unități din domeniul industriei extractive;
- 10 controale la instituții din domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice;
- 4 controale la unități ce prestează activitate financiară.

În conformitate cu criteriile de licențiere stabilite conform articolului 58 din Legea nr.

⁷ Indicatorii referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și la numărul controalelor efectuate de inspectorii de muncă sunt reflectați în anexele nr.7, nr.8, nr.9 și nr.10 la prezentul Raport.

105/2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea șomajului, în anul 2022 s-au desfășurat 22 de controale planificate. La 6 întreprinderi care au solicitat de la Agenția Servicii Publice perfectarea licenței pentru activitatea legată de plasarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii în străinătate au fost efectuate controale inopinate.

Restanțe salariale și neachitarea altor categorii de plăți

În contextul verificării modului de stabilire și termenii de achitare a salariilor, de către inspectorii de muncă pe parcursul anului 2022, au fost efectuate 182 controale planificate și 202 inopinate. Urmare a activității de inspecție la 376 unități au fost constatate restanțe la plata salariilor și neachitarea altor plăți salariale în sumă de 79,8 mil.lei față de 11,4 mii angajați, din care 3,9 mii femei și 350 persoane cu dizabilități. Inspectorii de muncă au emis prescripții în conformitate cu prevederile cuprinse în Capitolul V¹ al Codului contravențional. De asemenea, aceștia au întocmit planuri de remediere, stabilind termene pentru lichidarea restanțelor salariale și plata altor categorii de plăți. Pentru stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat, neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare și încălcarea intenționată a termenelor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, în temeiul articolelor 55 alin.(1) lit.f), 55 alin.(3) lit.b) și d), 57 alin.(1) și alin.(2) din Codul contravențional al Republicii Moldova au fost încheiate procese-verbale cu privire la contravenție, care au fost înaintate spre examinare instanței de judecată.

Urmare a acțiunilor inspectorilor de muncă, de către angajatori au fost achitate plăți salariale restante în sumă de circa 62 mil.lei.

Tabelul prezintă repartizarea restanțelor salariale și neachitarea altor plăți către salariați de către agenții economici, clasificate după genul de activitate.

Nr. d/o	Genul de activitate	Suma restantă, (lei)	
		2022	2021
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	1920292	6908627
2.	Industria extractiv	43322	1488466
3.	Industria prelucrătoare	7209887	14425504
4.	Energie electrică, termică, gaze, apă caldă	359390	5855
5.	Distribuția apei, salubritate	5718864	2569136
6.	Construcții	648558	6137159
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	5803917	1483327
8.	Transport și depozitare	54766108	65633191
9.	Activități de cazare și alimentație publică	74890	59845
10.	Informații și telecomunicații	130000	-
11.	Intermedieri financiare și asigurări	5418	-
12.	Activități de servicii administrative și servicii suport	60000	-
13.	Administrația publică și apărare	1098554	198897
14.	Învățământ	253085	79448
15.	Sănătate și asistență socială	105931	105789
16.	Arta, activități de recreere și de agrement	30423	-
17.	Alte activități de servicii	1576727	2112852
	Total	79805366	101208096

Figura 1. Suma datoriilor salariale și neachitarea altor categorii de plăți, cu repartizarea pe genuri de activitate, stabilite în urma activităților de control în anul 2022 în comparație cu anul precedent

Activitățile de inspecție în anul 2022 prezintă **o ușoară tendință de descreștere** a datoriilor salariale față de angajați în unele domenii de activitate. Astfel, evoluția sumelor datorate denotă că, cele mai mari restanțe predomină în domeniul transportului și depozitării; industriei prelucrătoare; distribuția apei, salubritate și comerț cu ridicata și cu amănuntul.

Munca nedeclarată

Munca nedeclarată este un fenomen îngrijorător, care are consecințe grave atât pentru cei direct implicați cât și pentru societatea și economie. În acest sens, pentru realizarea obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor fiscale și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011, au fost efectuate acțiuni de inspecție pentru identificarea muncii nedeclarate.

Pe parcursul anului 2022 la 35 angajatori persoane juridice și 24 angajatori persoane fizice au fost depistați 82 lucrători, ce activau fără forme legale de angajare, inclusiv 21 femei și 9 persoane mai tinere de 18 ani. Repartizarea după domeniul de activitate a persoanelor ce prestau munca nedeclarată se prezintă în felul următor:

- la 18 angajatori din ramura agricolă activau 23 persoane, din care 1 femeie și 6 minori;
- la 15 angajatori din comerț – 19 persoane, din care 11 femei și 1 minor;
- la 10 angajatori, ce prestau alte activități de servicii – 16 persoane, din care 2 femei și 2 minori;
- la 7 angajatori din construcție – 10 persoane, din care 1 femeie;
- la 4 angajatori din ramura industriei prelucrătoare – 7 persoane, din care 4 femei;
- la 3 angajatori din ramura de transport – 5 persoane;
- la 1 angajator din alimentația publică – 1 femeie;
- la 1 angajator care prestează activități profesionale, științifice și tehnice – 1 femeie.

În perioada de gestiune au fost examinate și întreprinse măsuri de soluționare a 63 cereri parvenite de la cetățeni, care au semnalizat cazuri de muncă nedeclarată, în care lucrătorii activau fără forme legale de angajare. Urmare a examinării, în lipsa argumentelor probatorii, faptele invocate în 44 cereri nu s-au confirmat. Inspectorii de muncă, au înaintat prescripții pentru remedierea cazurilor de încălcare a prevederilor legale și dispuse măsuri necesare pentru asigurarea respectării normelor de drept din domeniul muncii. Au fost repuse în drepturi 10 persoane, fiindu-le legalizate relațiile de muncă cu angajatorii.

Inspectoratul de Stat al Muncii are ca prioritate prevenirea și combaterea fenomenului negativ al muncii nedeclarate. Pentru acest scop, se urmărește adaptarea și diseminarea bunelor practici implementate în alte țări europene, precum și implementarea de măsuri directe pentru depistarea muncii nedeclarate.

Totodată, în scopul contracarării practicii de achitare a salariilor „în plic” și a „muncii la negru”, pe parcursul anului 2022, au fost desfășurate acțiuni de colaborare între reprezentanții autorităților semnatare a Regulamentului comun privind activitatea echipelor multidisciplinare pentru combaterea muncii nedeclarate. Astfel, inspectorii de muncă au întreprins acțiuni de control în comun cu colaboratori ai altor autorități publice, după cum urmează:

- cu funcționarii Serviciului Fiscal de Stat au fost efectuate 43 controale planificate;
- cu reprezentanții subdiviziunilor teritoriale ale sindicatelor din educație au fost efectuate 7 vizite de lucru, inclusiv pentru examinarea a 6 petiții;
- au fost examinate 44 sesizări ale Inspectoratului de poliție privind depistarea lucrătorilor, care desfășurau muncă nedeclarată.

Toate acțiunile pe care le întreprind inspectorii de muncă, au ca și scop asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la raporturile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. În acest context, inspectorii de muncă întreprind acțiuni de comunicare, prin care se asigură schimbul de informații cu autoritățile publice de nivelul I și II, precum și cu persoanele fizice și juridice supuse acțiunilor de control, pentru cunoașterea și conștientizarea beneficiilor muncii legale, a riscurilor la care se expun atât angajații cât și angajatorii în cazurile de muncă nedecларată și asupra respectării normelor de drept în domeniul raporturilor de muncă.

Munca persoanelor cu dizabilități

În vederea asigurării modului de aplicare a prevederilor art. 34 al Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, pe parcursul anului 2022, inspectorii de muncă au monitorizat 859 unități cu un efectiv de 20 și mai multe persoane cu statut de salariat. La 194 de unități, s-au alocat 1.110 de locuri de muncă pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități. La 407 unități, în perioada efectuării controlului, desfășurau activitate 2214 persoane cu dizabilități. Se respectă raportul de 5 la sută privind locurile de muncă rezervate și/sau ocupate de persoanele cu dizabilități la 313 unități controlate. La 205 unități există registrul de evidență a cererilor de angajare a persoanelor cu dizabilități. Administrația de la 157 de unități au informat Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă privind locurile de muncă rezervate. Inspectorii de muncă au înaintat conducătorilor unităților prescripții privind conformarea la prevederile legii nominalizate (pentru crearea locurilor de muncă și plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități) și altor acte normative (respectarea duratei reduse a timpului de muncă și normelor de producție, acordarea concediului de odihnă plătit și a concediului suplimentar fără plată etc.).

Acțiuni de monitorizare a muncii copilului

Articolul 46, alin.(2) din Codul muncii al Republicii Moldova prevede că, persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani și conform alin.(3) „Persoana fizică poate încheia un contract individual de muncă și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali, dacă, în consecință, nu îi vor fi periclitată sănătatea, dezvoltarea, instruirea și pregătirea profesională”. Prevederea respectivă este conformă articolului 2 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.138/1973 privind vârsta minimă de angajare în muncă, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.519/1999.

În cadrul controalelor efectuate pe parcursul anului 2022, inspectorii de muncă au monitorizat condițiile de muncă față de 45 salariați, persoane mai tinere de 18 ani, care au desfășurat activitate numai în sectorul real. Astfel, la 8 angajatori persoane juridice și 5 angajatori persoane fizice au fost efectuate 4 controale planificate și 9 inopinate, în cadrul cărora au fost examinate condițiile de angajare și de lucru pentru 40 persoane cu vârsta de 17 ani (33 fete și 7 băieți), 1 persoană de 16 ani (fată), 2 persoane de 15 ani (băieți) și 2 persoane de 14 ani (băieți). Conform documentelor examinate, minorii au activat perioade scurte pe parcursul anului 2022.

Repartizarea pe domenii de activitate a persoanelor respective este reprezentată în felul următor: în calitate de chelneri – 20 persoane; ambalatori de mărfuri – 12 persoane; lucrări agricole de câmp – 4 persoane; îngrijitori de animale în ramura agricolă – 2 persoane; în funcție ajutor de conducător – 2 persoane; barmen – 1 persoană; în industria alimentară – 1 persoană în calitate de cofetar; spălător auto – 1 persoană, în calitate de hamal – 1 persoană; tăietor de lemne – 1 persoană. Salariații minori au fost supuși pericolului de atac din partea animalelor, insolație, maladii dorso-lombare.

Totodată, în anul 2022 la 1 angajator din industria alimentară a avut loc 1 eveniment de accidentare cu incapacitate temporară de muncă a unei persoane mai tinere de 18 ani, care a avut contact cu substanțe fierbinți prin ridicarea și transportarea manuală a greutăților, care depășește greutatea maximă admisibilă.

În cadrul controalelor, au fost constatate 18 încălcări ale legislației muncii în raport cu persoanele mai tinere de 18 ani, printre care:

- accidentarea în muncă a lucrătorilor minori;
- lipsa instruirii lucrătorilor, prin încălcarea prevederilor art.17 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008;
- admiterea muncii nedeclarate, prin încălcarea prevederilor art. 7¹ din Codul muncii;
- admiterea la muncă fără acordul în scris al părinților, contrar art.46 alin.(3) din Codul muncii;
- încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de până la 15 ani, contrar art.46 alin.(4) din Codul muncii;
- până la admiterea la muncă, angajatorul nu a informat persoana, despre condițiile de activitate în funcția propusă, prin proiectul contractului individual de muncă sau prin scrisoare oficială semnată de angajator, prin ce au fost încălcate prevederile art. 48 alin.(1) din Codul muncii;
- neperfectarea relațiilor de muncă în formă scrisă prin încheierea contractului individual de muncă, prin încălcarea prevederilor art.58 alin.(1) din Codul muncii;
- nerespectarea duratei reduse a timpului de muncă, prin încălcarea prevederilor art.96 alin.(2) lit.b) din Codul muncii;
- atragerea la muncă suplimentară a salariaților în vârstă de până la 18 ani, contrar prevederilor art. 105 alin.(1) din Codul muncii;
- neefectuarea de către angajator a evidenței timpului de muncă prestat efectiv de salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare (ex. în calitate de îngrijitor de animale 24 ore din 24 ore), prin ce au fost încălcate prevederile art.106 din Codul muncii;
- neplata salariului mediu, pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare enumerate la art.111 alin. (1) din Codul muncii, în cazul în care zilele de sărbătoare nelucrătoare nu au coincis cu zilele de repaus săptămânal, contrar prevederilor art.111 alin.(1¹) din Codul muncii;
- lipsa acordului scris al salariaților privind plata salariului prin instituțiile bancare, prin ce se încalcă prevederile art.141 alin. (2) din Codul muncii;
- la achitarea salariului, angajatorul nu informează în scris fiecare salariat despre părțile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea și temeiurile reținerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, contrar prevederilor art.142 alin (3) din Codul muncii;
- în registrele contabile nu au fost reflectate înscrierile referitoare la plata salariului, prin ce au fost încălcate prevederile art.142 alin.(3) din Codul muncii;
- salariul a fost stabilit, calculat și achitat cu încălcarea prevederilor art.152 din Codul muncii și Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004, pct.7;
- neefectuarea retribuirii muncii suplimentare la minori, cu aplicarea coeficienților stabiliți, contrar art.157 din Codul muncii;
- angajarea minorului fără a fi supus unui examen medical preventiv, prin ce au fost încălcate prevederile art.253, alin.(1) din Codul muncii;
- utilizarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, prin ce au fost încălcate prevederile art.255 alin.(1) din Codul muncii și Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele,

vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani și a normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de până la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților.

Urmare a examinării sesizărilor Inspectoratului de Poliție, s-a constatat că la 5 persoane fizice, pe parcursul unor anumite perioade de timp în condiții de muncă interzise persoanelor mai tinere de 18 ani, au fost antrenați la lucrări agricole în câmp 3 minori, la ridicarea greutăților – 2 minori și în calitate de îngrijitori de animale – 2 minori. La încheierea de către inspectorii de muncă a dosarelor de control, minorii nu mai desfășurau activitate. Inspectorii de muncă au întocmit plan de remediere a încălcărilor și au emis prescripții referitor la interzicerea atragerii persoanelor mai tinere de 18 ani la activități exercitate contrar legii.

Examinarea petițiilor

În anul raportat, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, unitățile structurale și subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au examinat 1029 sesizări din partea persoanelor juridice, inclusiv autorități publice centrale și locale, din care 70 referitoare la verificarea agenților private de plasare în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în vederea respectării condițiilor de licențiere și 1620 cereri parvenite de la persoane fizice în care s-au invocat diverse aspecte privind nerespectarea cadrului legal din domeniul muncii.

Clasificarea problemelor abordate în cererile parvenite de la persoanele fizice și care au fost examinate este următoarea:

- 66% - constituie probleme ce țin de neachitarea salariului, formarea restanțelor la plata salariului, necalcularea și neachitarea altor plăți;
- 11% - sunt cazuri de refuz de angajare, concediere/reducere a personalului;
- 6% - constituie abateri de la prevederile legale la încheierea contractelor individuale de muncă;
- câte 4% - constituie semnalizări ale muncii nedeclarată și încălcări privind stabilirea regimului de muncă;
- 3% - semnalizări privind neacordarea concediilor anuale de odihnă;
- 2% - probleme ce țin de neachitarea indemnizațiilor pentru concediul de odihnă și compensației pentru concediul de odihnă nefolosit;
- câte 1% - adresări privind aplicarea necorespunzătoare a sancțiunilor disciplinare și/cu impunerea răspunderii materiale și alte probleme privind condițiile de muncă;
- 2% - constituie semnalizări privind comiterea altor încălcări din domeniul muncii.

Din numărul total de cereri examinate:

- 51% – constituie cererile parvenite de la bărbați;
- 41% – de la femei;
- 8% – adresări colective.

Urmare a examinării, au fost repuse în drepturi 1070 persoane.

Din numărul total de cereri, 26 au fost remise spre examinare altor organe după competență. Nu s-au confirmat problemele abordate în 219 cereri examinate. Conform analizei informației prezentate în cererile persoanelor fizice și urmare a evaluării riscurilor, unitățile respective vor fi incluse în planul controalelor pentru perioadele următoare.⁸

⁸ Informația privind indicatorii referitori la problemele abordate în cererile parvenite de la persoanele fizice examinate este reflectată în anexa nr. 11 la prezentul Raport.

Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere

Activitățile de control, de monitorizare a muncii copilului, de examinare a petițiilor întreprinse de Inspectoratul de Stat al Muncii, scot în evidență faptul că angajatorii comit frecvent încălcări referitoare la:

- **salarizare** – angajarea cu un salariu mai mic decât salariul minim garantat de stat; nerespectarea modalităților de salarizare prevăzute de legislație; neefectuarea plăților compensatorii; încălcarea termenilor legali de plată a salariilor și altele (Codul muncii Titlul V Salarizarea și normarea muncii, art.128 alin.(2), 131, 139, 141, 142, 152, 153);
- **contractul individual de muncă** – inițierea relațiilor de muncă și utilizarea forței de muncă fără respectarea procedurilor stabilite de legislație (Codul muncii Titlul III Contractul individual de muncă, art. 47, 49, 55, 58, 68, 74, 86);
- **durata timpului de muncă** – depășirea duratei legale a timpului de muncă, caracterizată prin nerespectarea dreptului la durata redusă a timpului de muncă, de repartizarea prejudicioasă și contrar legislației a timpului de muncă în cadrul săptămânii și altele (Codul muncii Titlul IV Timpul de muncă și timpul de odihnă, art.95 – 105, 107,109, 110, 111);
- **securitatea și sănătatea în muncă** – neefectuarea evaluării riscurilor profesionale; admiterea la lucru a persoanelor fără pregătire profesională și fără instruire în materie de securitate și sănătate în muncă; prestarea muncii în condiții de risc sporit; aplicarea tehnologiilor depășite și periculoase; neasigurarea cu echipament de protecție; (Capitolul III, art.10, 13 din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10.07.2008).

În raport cu persoanele mai tinere de 18 ani cele mai frecvente cazuri de încălcare a prevederilor legislației muncii au constituit: admiterea la lucru fără examenul medical preventiv; neasigurarea normelor de durată redusă a timpului de muncă, atragerea la muncă în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare; neacordarea concediului suplimentar plătit; lacune în calcularea salariului, atragerea la munci interzise, admiterea muncii nedeclarate, etc..

Urmare a condițiilor impuse de cadrul legal privind efectuarea controlului de stat asupra activității de întreprinzător, se constată tergiversarea remedierii prescripțiilor înaintate prin procesele-verbale de control, ceea ce crează impedimente în aplicarea legislației muncii de către angajatori. Este semnificativă insuficiența sau lipsa de cunoștințe necesare angajatorilor pentru a asigura respectarea legislației din domeniul raporturilor de muncă, cât și a securității și sănătății în muncă.

Un fenomen dominant identificat în baza contraolelor este acordul tacit al salariaților sau al reprezentanților acestora de încălcare a drepturilor acestora. Astfel de încălcări poartă un caracter latent și sunt dificil de remediat.

Încălcările comise de angajatori reprezintă componente ale utilizării nelegale a muncii, de încălcare a cerințelor de securitate și sănătate în muncă, care prejudiciază esențial drepturile salariaților ce decurg din raporturile de muncă și asigurarea pentru ei a condițiilor de muncă. Aceste încălcări impun aplicarea diferitor mecanisme ce contribuie la asigurarea respectării cadrului legal. Condiționarea efectuării controalelor inopinate reglementată de art.19 din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, au creat în continuare obstacole la implicarea promptă a inspectorilor în cazuri de urgență.

Pe parcursul anului 2022 inspectorii de muncă, au emis prescripții în care se conțin 22918 abateri și încălcări depistate în domeniul raporturilor de muncă, securitatea și sănătatea la locul de muncă, inclusiv prescripții de retragere din muncă a minorilor antrenați în condiții

interzise. De asemenea, au fost impuse măsuri și acțiuni de remediere a deficiențelor constatate. În procesele-verbale au fost consemnate 11848 încălcări în domeniul raporturilor de muncă, 11068 – în domeniul securității și sănătății în muncă și 2 – în domeniul migrației de muncă. Activitățile de inspecție întreprinse scot în evidență faptul, că angajatorii cel mai frecvent comit încălcări ale normelor legale referitoare la stabilirea salariului, nerespectarea termenilor de plată a acestuia, admiterea lacunelor la încheierea contractelor individuale de muncă cu salariații, organizarea inefficientă a regimului de muncă și odihnă având consecință admiterea muncii suplimentare care depășește prevederea legală, desfășurarea conformă a activității de protecție și prevenire la nivel de unitate. Au fost întocmite planuri de remediere conform prevederilor capitolului V¹ din Codul contravențional nr. 218/2008. Pe parcursul perioadei de gestiune au parvenit 1877 informații-răspuns de la unități, privind îndeplinirea prescripțiilor consemnate în procesele-verbale de control. Astfel, cele mai multe măsuri de remediere au fost consemnate în procese-verbale de control încheiate la unitățile din:

- învățământ – 4577 încălcări, ce constituie 20% din numărul total de prescripții;
- comerț – 3703 încălcări, sau 16%;
- agricultură, silvicultură și pescuit – 3351 încălcări, sau 15%;
- administrația publică – 3006 încălcări, sau 13%;
- alte activități și servicii – 1908 încălcări, sau 8%;
- industria prelucrătoare – 1474 încălcări, sau 6%;
- construcție – 1186 încălcări, sau 5%;
- sănătate și asistență socială – 1033 încălcări, sau 5%;
- transport și depozitare – 847 încălcări, sau 4% din numărul total de prescripții.

Ca rezultat a atitudinii neconforme a angajatorilor și persoanelor cu funcție de răspundere a acestora la prevederile legislației cu privire la raporturile de muncă, securității și sănătății în muncă, de către inspectorii de muncă au fost întocmite planuri de remediere, stabilind termeni de conformare. În calitate de agent constator au fost încheiate 115 procese-verbale cu privire la contravenție. În cazul angajatorilor, care nu s-au conformat la rigorile legale, au fost înaintate instanței de judecată spre examinare 74 procese-verbale cu privire la contravenție. Din numărul total de procese-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare în 6 procese-verbale s-au constatat încălcări care au fost comise în raport cu minori în temeiul art.55¹, art.58 din Codul Contravențional. În cazul constatării admiterii salariaților adulți la muncă fără perfectarea formelor legale au fost încheiate 38 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55 alin.(3) lit.a), art.55¹, art.55² din Codul Contravențional. Pentru stabilirea și achitarea de către angajator a unui salariu sub nivelul minim garantat de stat, neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare și încălcarea intenționată a termenelor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent au fost încheiate 15 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55 alin.(1) lit. f), art.55 alin.(3) lit. b), c), d), art.57 alin.(1) din Codul Contravențional. Pentru constatarea încălcării de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă au fost încheiate 5 procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.55³ din Codul contravențional. Pentru împiedicarea în orice formă a activității legitime a inspectorului de muncă, în exercițiul funcțiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerințe legitime) au fost încheiate 6 procese-verbale cu privire la contravenție. În 4 procese-verbale cu privire la contravenție se constată și alte încălcări în domeniul muncii.

Pe parcursul anului 2022 instanța de judecată a examinat recursuri ale angajatorilor privind contestarea actelor de control și a proceselor-verbale cu privire la cercetarea accidentelor de muncă din perioada 2018 – 2022. Conform Registrului de evidență electronică a dosarelor în contenciosul administrativ, Inspectoratul de Stat al Muncii are calitate de pârât/intervenient accesoriu în 110 cauze civile înregistrate. Au fost examinate și finalizate

cu pronunțarea hotărârilor și încheierilor judecătorești definitive 60 cauze civile. În procedură judiciară în curs de examinare se află 50 dosare civile.

Evidența contractelor colective de muncă

Pe parcursul anului 2022, în temeiul articolului 33 alineatul (1) din Codul muncii, la inspecțiile teritoriale de muncă au fost prezentate 519 contracte colective de muncă și 54 acorduri adiționale la contracte colective de muncă, preponderent de la instituții și autorități din sectorul public.⁹

Evidența muncii zilierilor

În scopul prevenirii muncii nedeclarate în sectorul agricol, conform prevederilor Legii nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, inspecțiile teritoriale de muncă au distribuit, la cererea beneficiarilor de lucrări agricole, un număr de 320 de Registre de evidență a zilierilor în cursul anului 2022.

De la beneficiarii de lucrări agricole, la inspecțiile teritoriale de muncă au fost recepționate 450 extrase din Registrele de evidență a zilierilor, conform cărora, pe parcursul anului de raportare, au desfășurat activitate de zilier 9388 persoane.

III. Accidentele de muncă

Din cauza deficiențelor de securitate, potrivit statisticilor, anual se înregistrează un număr mare de persoane accidentate urmare a accidentelor de muncă. În perioada de referință, din datele oferite de organul de statistică, au fost înregistrați 518 lucrători accidentați.

Repartizarea pe împrejurări a persoanelor accidentate în muncă în anul 2022

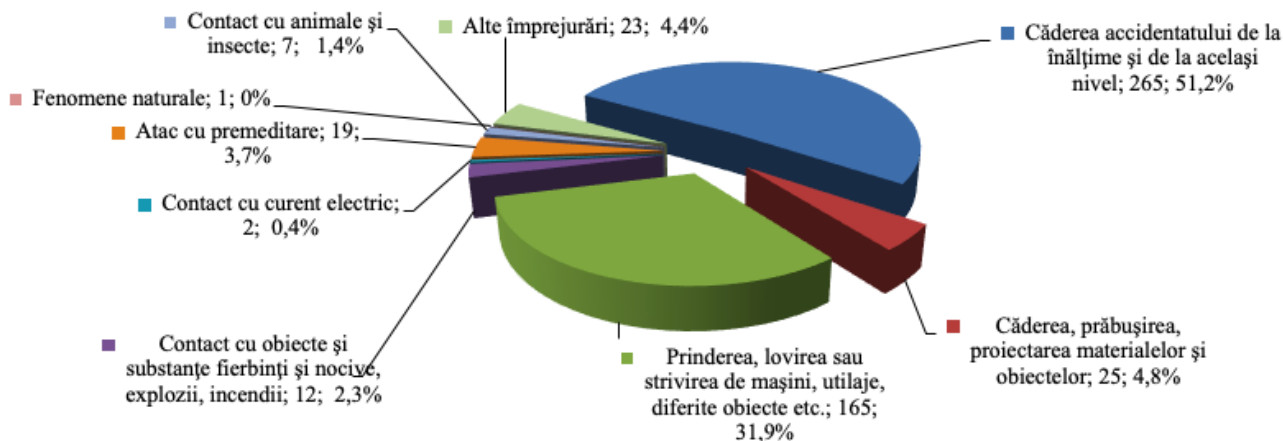

Figura 2. Repartizarea pe împrejurări a persoanelor accidentate în muncă

⁹ Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență sunt reflectați în anexa nr.12 la prezentul Raport.

Repartizarea după cauze a persoanelor accidentate în muncă în anul 2022

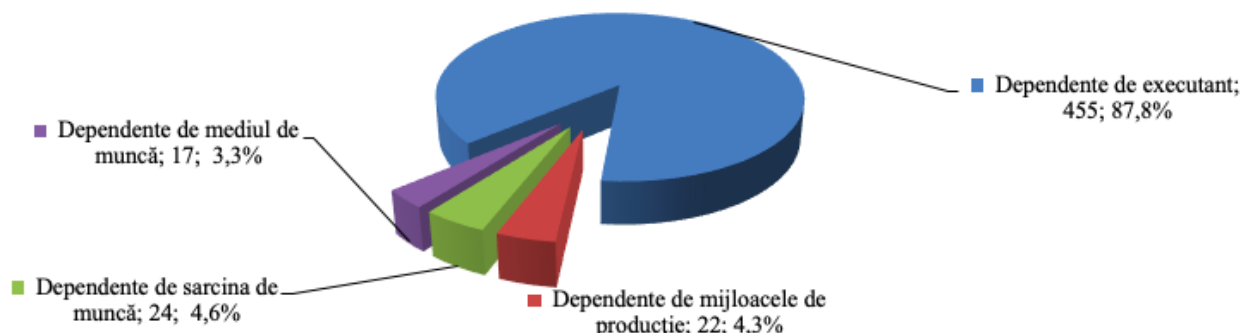

Figura 3. Repartizarea după cauze a persoanelor accidentate în muncă

Conform datelor statistice, perioada de incapacitate temporară de muncă a persoanelor accidentate constituie 17646 zile-om, determinând un indice de durată medie al incapacității temporare de muncă cauzată de accidente de muncă de 34,06 (număr de zile-om de incapacitate temporară de muncă ce-i revin unei persoane accidentate).

Pierderile materiale, în urma accidentelor de muncă suportate de unitățile vizate în statistici, se estimează la 4828,3 mii lei, din care 50,1 la sută constituie plățile conform certificatelor de concediu medical, 1,5 la sută reprezintă plăți pentru repararea prejudiciului cauzat, 24,6 la sută sunt plățile indemnizațiilor unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului și 23,8 la sută constituie valoarea mijloacelor de producție defectate.¹⁰

Conform art.222 din Codul muncii, una din direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă este asigurarea priorității vieții, integrității fizice și sănătății salariaților, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

Potrivit Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008, art.13 lit. e) din faza de cercetare, proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor de lucru, precum și de elaborare a tehnologiilor de fabricație, angajatorul este obligat să adopte soluții conforme cerințelor de securitate și sănătate în muncă, a căror aplicare va avea ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale, iar în cazul evenimentelor de accidentare, conform art.13, lit.p) să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea corectă și în termeni stabiliți a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005. Regulamentul în cauză obligă angajatorul să comunice imediat despre producerea accidentelor de muncă și să asigure cercetarea acestora. Regulamentul stabilește că accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de angajator, iar accidentele de muncă grave și mortale se cercetează de inspectorii de muncă. În temeiul Regulamentului, angajatorului îi revine obligația de a raporta anual organelor de statistică despre accidentele de muncă produse la unitate.

Pe parcursul anului 2022, au fost comunicate 570 evenimente de accidentare în care au

¹⁰ Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă, produse la unitățile acoperite de sondajul statistic, precum și repartizarea persoanelor accidentate în muncă pe activități, împrejurări și cauze se reprezintă în anexele nr. 13 și nr. 14 la prezentul Raport.

suferit 588 de persoane.

Comisiile de cercetare din cadrul întreprinderilor au cercetat 411 accidente cu incapacitate temporară de muncă, unde au avut de suferit 414 lucrători.

Inspectorii de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă au cercetat 159 cazuri de accidentare, inclusiv:

- 70 accidente mortale, din care 26 de muncă, 31 în afara muncii, 13 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- 72 accidente grave, din care 55 de muncă, 6 în afara muncii, 11 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- 17 accidente cu incapacitate temporară de muncă.

Repartizarea după genul de activitate a accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, denotă că ponderea cea mai mare revine următoarelor domenii de activitate:

- industria prelucrătoare – 19 accidente, din care 4- mortale - 15 grave
- construcție – 17 accidente, din care 7 mortale și 10 grave;
- alte activități de servicii – 11 accidente, din care 5 mortale și 6 grave;
- transport și depozitare – 7 accidente, din care 3 mortale și 4 grave.

Printre cele mai frecvente împrejurări de accidentare a salariaților la locurile de muncă este căderea executantului de la înălțime; prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcțiune, de mijloace de transport pe drumuri publice și pe teritoriul întreprinderii; căderea, prăbușirea de materiale și obiecte; căderea executantului de la același nivel; alte împrejurări. Deopotrivă, ca rezultat al cercetării accidentelor s-a stabilit că, acestea s-au produs cel mai frecvent din cauza încălcării de către executanți a normelor de securitate și sănătate în muncă, cât și din cauza sarcinii de muncă inadecvate.

Accidentele de muncă cercetate s-au produs la 17 autorități din sectorul public și 62 unități din sectorul real. Au fost accidentate grav 73 persoane, inclusiv 9 femei, și mortal – 73 persoane (71 bărbați și 2 femei). Repartizarea după vârstă a persoanelor, care au avut de suferit în urma accidentelor de muncă denotă că:

Au fost accidentate mortal:

- 9 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 7 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani
- 5 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 4 persoane cu vârsta de peste 60 ani;
- 3 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;

Au fost accidentate grav:

- 15 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 14 persoane cu vârsta de peste 60 ani;
- 11 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 9 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 4 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani;

Dosarele de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale, întocmite de inspectorii de muncă, au fost remise în adresa procuraturii și organelor de poliție pentru examinare sub aspect penal.

Un obstacol în cercetarea obiectivă a circumstanțelor și cauzelor în care se produc accidentele de muncă, și prin urmare un obstacol în determinarea măsurilor de prevenire a unor evenimente similare este lipsa sau comunicarea cu întârziere Inspectoratului de Stat al Muncii de către angajator despre producerea acestor evenimente. Pe parcursul anului 2022 au fost comunicate 5 accidente produse în anii precedenți, din care 2 accidente de

muncă grave, 3 – cu incapacitate temporară de muncă.

O dificultate aparte în procesul de cercetare o constituie accidentele produse cu persoanele aflate într-o relație de muncă nedeclarată. În asemenea situații cercetarea accidentului devine posibilă numai după dovedirea în instanța de judecată a existenței relațiilor de muncă dintre angajator și accidentat.¹¹

IV. Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

În scopul sensibilizării, informării și consultării celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației, precum și pentru asigurarea transparenței activității de inspecție au fost realizate acțiuni de informare a populației prin mijloace mass-media. Au fost publicate 25 articole în presa locală și au fost acordate 12 interviuri la emisiuni televizate și 7 la radioul local, 72 postări pe pagini web despre activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și despre cele mai eficiente metode de aplicare a Codului muncii, a actelor normative din domeniul muncii în vigoare. Informație relevantă pentru angajatori și salariați este postată pe pagina web a Inspectoratului de Stat al Muncii (*ism.gov.md*) în compartimentele: „Legislație”, „Control de stat”, „Informație utilă”, „Registre de evidență a zilelor” etc.

Potrivit atribuțiilor ce-i revin, Inspectoratul de Stat al Muncii a acordat la solicitare ajutor metodologic și consultativ salariaților și angajatorilor în soluționarea diverselor probleme ce țin de aplicarea legislației muncii. În perioada raportată, au beneficiat de ajutorul consultativ al Inspectoratului de Stat al Muncii și subdiviziunilor sale structurale, circa 12 mii persoane.

Totodată, inspectorii de muncă au desfășurat în cadrul controlului, la solicitare, activitate de informare în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă la nivel de unitate pentru 3634 angajatori și salariați de la 346 entități.

Inspectorii au organizat seminare instructiv-consultative pentru familiarizarea cu prevederile legislației muncii în vigoare pentru tineretul studios. La seminarele în cauză au participat 4434 tineri din 115 instituții de învățământ preuniversitar, care au fost informați despre modalitățile de aplicare corectă a prevederilor legislației muncii.

În vederea promovării muncii decente, realizării Planului de acțiuni pentru anii 2021-2022 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023, inspectorii de muncă în colaborare cu autoritățile publice locale au realizat 52 acțiuni de informare și sensibilizare pentru 1446 întreprinzători, în cadrul cărora au fost diseminate cele mai bune practici de dezvoltare a muncii decente, au fost evaluate dezavantajele achitării salariilor „în plic” a practicării „muncii la negru” și influența negativă generată de traficul de ființe umane în urma exploatării prin muncă, fiind evidențiată trecerea la activitate legală.

În contextul promovării prevederilor legislației din domeniul muncii, în cadrul seminarelor și meselor rotunde, organizate de factorii de decizie din teritoriu și subdiviziunile teritoriale ale sindicatelor, desfășurării Campaniei „Trecem pe alb”, colaboratorii Inspectoratului de Stat al Muncii au întreprins 320 acțiuni de informare privind modul de încadrare în muncă, perfectare a contractelor individuale de muncă, a nediscriminării în muncă, prevenirii și combaterii fenomenului „muncii nelegale”. Au fost evidențiate particularitățile muncii femeilor, a persoanelor mai tinere de 18 ani, a persoanelor cu dizabilități. De asemenea, inspectorii de muncă au participat la întrunirile și ședințele de lucru, organizate de autoritățile publice locale și subdiviziunile desconcentrate în teritoriu ale autorităților publice centrale,

¹¹ Repartizarea pe împrejurări și cauze a accidentelor de muncă grave și mortale, cercetate de inspectorii de muncă, se prezintă în anexa nr. 15 la prezentul Raport.

oferind informație privind acțiunile de inspecție desfășurate pentru 5033 persoane cu funcție de răspundere.

La data de 31 ianuarie 2022, cu suportul tehnic al Organizației Internaționale a Muncii și susținerea partenerilor sociali și altor autorități publice centrale și din subordinea lor, a fost desfășurată ședința festivă online dedicată aniversării celor 30 de ani de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii, fiind evidențiată importanța acestei autorități care asigură respectarea cadrului legal în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. De-a lungul anilor, Inspectoratul de Stat al Muncii a promovat valorile primordiale ale muncii decente și creării pentru salariați a locurilor de muncă cu condiții adecvate de lucru.

Inspectorii de muncă și-au adus aportul la repartizarea buchetelor la Centrele de plasament temporar pentru refugiații din Ucraina și au oferit asistență consultativă juridică la solicitare persoanelor refugiate privind modalitatea de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova.

În cadrul ședinței Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective din 24 iunie 2022, a fost prezentată informația despre situația alarmantă în domeniul securității și sănătății în muncă, accidentelor produse, costurile pe care acestea le presupun, necesitatea implementării mai multor măsuri de protecție la locul de muncă.

Conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii a participat în cadrul ședinței online, dedicată migrației forței de muncă, desfășurată la 01 februarie cu suportul Organizației Internaționale a Muncii și ședința Comitetului de Supraveghere a Programului de Țară pentru Munca Decentă de la 14 iulie 2022.

Prin intermediul Fundației „Friedrich Ebert” Moldova (FES), la 14 februarie în format online a fost prezentat studiul „Controlul de stat în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă – divergențe între legislația națională și convențiile OIM, ratificate de Republica Moldova”, în cadrul căreia Adrian Lungu, expert în dreptul muncii, a prezentat constatările și recomandările studiului.

La 28 aprilie 2022 Inspectoratul de Stat al Muncii în comun cu Agenția națională pentru Sănătate Publică au desfășurat videoconferința dedicată Zilei Mondiale a Securității și Sănătății în Muncă cu genericul ”Acționăm împreună pentru a consolida o cultură pozitivă a securității și sănătății în muncă.”, în cadrul căreia au participat 76 funcționari.

V. Resurse de timp consumate în activitate

Succesul activităților de inspecție este determinat de eficiența planificării și utilizării fondului timpului de muncă. În anul 2022 utilizarea fondului timpului de muncă de către inspectorii de muncă din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii a fost distribuit în modul următor:

- Pentru activități de control au fost consumate 5888 zile, ce constituie 39 la sută din timpul de muncă total utilizat (15128 zile). Pentru efectuarea activității de control inspectorii de muncă au utilizat în mediu 1,8 zile.
- La cercetarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii au fost consumate 1011 zile, ce constituie 7 la sută din timpul total utilizat.
- Pentru examinarea cererilor parvenite de la persoane fizice au fost consumate 1644 zile sau 11 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.
- Pentru examinarea sesizărilor de la autorități publice și persoane juridice au fost consumate 1083 zile, ceea ce constituie 7 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.
- La ședințele de examinare a cazurilor contravenționale în instanța de judecată au fost consumate 133 zile, sau 1 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.
- Pentru alte acțiuni (deplasări de serviciu, seminare de instruire, activitatea de

autoinstruire, acordarea la solicitare a consultațiilor persoanelor juridice și persoanelor fizice, întocmirea răspunsurilor la adresări și planificarea lunară a activităților de inspecție) au fost consumate 5369 zile, sau 35 la sută din fondul timpului de muncă utilizat.

- Din timpul total de lucru al inspectorilor de muncă, 55% a fost utilizat la activități pe teren.

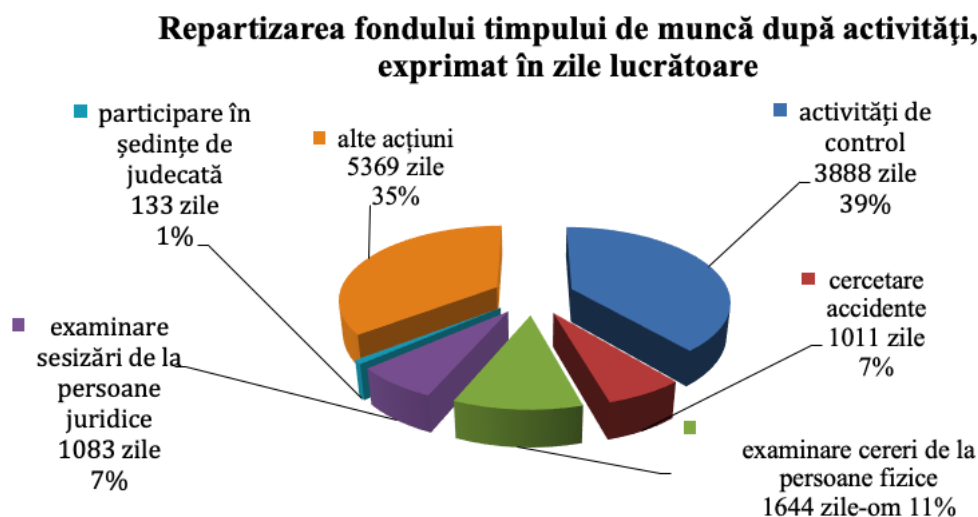

Figura 4. Repartizarea fondului de muncă după activități, exprimat în zile lucrătoare

VI. Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă

În vederea asigurării instruirii continue a inspectorilor de muncă și în conformitate cu Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2022, au fost implementate diverse măsuri instructive în colaborare cu alte autorități.

Pentru consolidarea capacităților profesionale și operaționale, Inspectoratul de Stat al Muncii a beneficiat de suport metodologic, oferit de Organizația Internațională a Muncii prin intermediul Biroului regional de la Budapesta:

- Cursul de instruire pentru inspectorii de muncă din Republica Moldova (83 persoane – 18 ore), despre cele mai bune practici în materie de prevenire și combatere a muncii nedeclarate din Albania și Cosovo;
- Atelier de instruire pentru inspectorii muncii în materie de combatere a muncii nedeclarate, referitor la creșterea capacităților și extinderea activității inspectoratelor de muncă pentru prevenirea și combaterea muncii nedeclarate, îmbunătățirea cunoștințelor regionale și schimbul de sisteme și practici de inspecție ale inspectoratelor de muncă din Balcanii de Vest și dezvoltarea de orientări regionale adaptate pentru munca nedeclarată și testate de inspectorate de muncă, (2 funcționari – 16 ore);
- Atelier de instruire a inspectorilor de muncă pentru a introduce/sensibiliza asupra muncii forțate și a traficului de ființe umane, în contextul Proiectului „Către o muncă sigură, sănătoasă și declarată în Ucraina”, (44 funcționari – 4 ore);
- Atelier de lucru pentru prezentarea bunelor practici privind sistemul de vouchere de servicii din Austria (DLS/VS) în cadrul MD-AT Labor Market cooperation Austria Household Service Voucher, (60 funcționari – 2 ore).

Secția supravegherea controalelor de stat a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova a desfășurat cursuri de instruire privind lucrul în Registrul de stat al controalelor cu tematici:

- Pregătirea și perfecționarea cadrelor din organele abilitate cu funcții de control în scopul implementării principiilor și mecanismelor prevăzute de legislația din domeniul controlului de stat, (30 funcționari – 2 ore);
- Perfecționarea activităților de inspecție, de raportare și dezvoltare a abilităților de lucru în sistemul informațional de evidență a controalelor de stat, (70 inspectori de muncă – 2 ore).

Serviciul Fiscal de Stat a desfășurat cursul de instruire cu genericul:

- Sistemului Informațional Automatizat „Registrul electronic al angajaților din sectorul bugetar”, (2 persoane – 4 ore).

În cadrul Academiei de administrare publică s-au desfășurat sesiuni de instruire:

- Politica de asigurare a egalității de gen în Republica Moldova, Abordări conceptuale ale dimensiunii de gen și Abordarea integratoare a egalității de gen, Evaluarea impactului de gen din cadrul cursului de dezvoltare profesională „Egalitatea de gen în administrația publică”, (1 persoană – 16 ore);
- Gestionarea eficientă a conflictelor, (1 persoană – 24 ore).

Experții din cadrul Proiectului EU4GenderEquality HeldDesk a organizat și desfășurat:

- Atelierul de instruire cu tematica „Condiții de muncă decente și siguranța mediului de lucru: dimensiunea nediscriminării și egalității de gen” pentru funcționarii publici din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii ca parte a mecanismului instituțional de supraveghere și control a condițiilor de muncă decentă și a siguranței mediului de lucru sub aspectul nediscriminării și egalității de gen, desfășurat de echipa (60 funcționari – 12 ore).

Ca suport la elaborarea Planului controalelor și pentru desfășurarea Campaniei „Trecem pe alb”, în conformitate cu Acordul de colaborare nr.09 din 18 mai 2022 între Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii privind utilizarea Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat „Rapoarte fiscale”, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a organizat și desfășurat seminarul de instruire pentru inspectori din inspecțiile teritoriale de muncă și funcționari din cadrul aparatului central, (20 persoane – 2 ore).

Totodată, a fost efectuată instruirea introductivă pentru noii angajați ai Inspectoratului de Stat al Muncii în calitate de inspectori, urmată de studierea aprofundată de sinestătător a prevederilor cadrului legal asupra activităților de inspecție din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă.

Asigurarea logistică a inspectorilor de muncă – una dintre prioritățile strategice de dezvoltare ale Inspectoratului de Stat al Muncii.

Concluzii și perspective

Inspectoratul de Stat al Muncii își trasează sarcinile pe viitor reieșind din realitățile actuale și evoluțiile din domeniul muncii, ce-i revine din locul și rolul în sistemul de administrare a muncii.

Pe termen scurt, Inspectoratului îi revin sarcinile ce rezultă din Programul anual de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, care sunt orientate spre următoarele obiective.

- prevenirea, diminuarea și combaterea practicii de achitare a salariilor „în plic”, a muncii „la negru” și a „muncii la gri”;
- prevenirea și combaterea exploatarei muncii copiilor;
- promovarea principiului remunerării egale pentru muncă de valoare egală între femei și bărbați;
- eliminarea discriminării în domeniul muncii a femeilor;
- participare în acțiuni de sensibilizare și acordarea de asistență consultativă juridică la solicitare persoanelor refugiate din calea războiului privind modalitatea de angajare în câmpul muncii în Republica Moldova;
- alte sarcini rezultate din acte legislative.

În activitatea inspectorilor de muncă rămâne prioritar promovarea creării de către angajatori pentru lucrători a condițiilor de muncă adecvate pentru prevenirea accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Pentru termen mediu, Inspectoratul și-a trasat sarcini armonizate cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.315/2022, **Obiectivul specific 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale:**

- promovarea muncii decente pentru femei și bărbați, inclusiv pentru tineri, persoanele în etate și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală;
- sensibilizarea asupra eradicării muncii forțate, a traficului de ființe umane și a muncii copiilor;
- protecția drepturilor la muncă și promovarea unor medii de lucru sigure pentru toți angajații;
- stimularea remunerării echitabile a muncii prin consolidarea dialogului social, aplicarea salariilor minime adecvate și combaterea remunerării subdeclarată în conformitate cu cele mai bune practici europene;
- prescripții privind ameliorarea condițiilor de muncă ale angajaților în toate sectoarele economiei.

Sarcinile din Programul de activitate al Guvernului 2021-2024 „Moldova vremurilor bune” ținesc următoarele obiective:

- informarea, sesizarea și conștientizarea angajatorilor și salariaților asupra evaluării riscurilor profesionale la locurile de muncă în vederea creării locurilor de muncă sigure, nepericuloase și inofensive cu productivitate înaltă;
- promovarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă;
- susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor și altor persoane interesate în desfășurarea activităților de securitate și sănătate în muncă într-un mod organizat, permanent și orientat spre prevenirea riscurilor profesionale și crearea imaginii favorabile unității economice care să asigure capacitate concurențială;
- încurajarea angajatorilor în formularea, implementarea și dezvoltarea propriilor politici de securitate și sănătate a muncii, în inițierea, crearea și dezvoltarea sistemelor moderne de management al securității și sănătății în muncă;

- încurajarea și susținerea consultativ-metodologică a angajatorilor pentru a asigura angajarea salariaților în conformitate cu prevederile legislației.

Pe termen lung, Inspectoratul și-a trasat sarcini raportate la aplicarea Acordului de asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, la realizarea Programului de Țară privind munca decentă 2021-2024, la executarea Hotărârii Guvernului nr. 477 din 28 iunie 2011 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, și la alte acte legislative și normative. În acest context sarcinile pe termen lung urmăresc următoarele obiective:

- implementarea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă;
- creșterea gradului de securitate a locurilor de muncă;
- diminuarea numărului de persoane accidentate în muncă;
- diminuarea practicilor de achitare a salariilor „în plic” și combatere a muncii nedeclarate;
- sporirea gradului de formalizare a muncii;
- fortificarea capacităților instituționale și profesionale prin perfecționarea practicii în domeniul inspecției muncii, sănătății și securității în muncă în conformitate cu Directivele Uniunii Europene și Convențiile Organizației Internaționale a Muncii.

Realizarea plinară a drepturilor salariaților ce decurg din raporturile de muncă și protecția lor în exercitarea funcțiilor ce le dețin – este principalul imperativ în activitatea de inspecție a muncii.

Director adjunct al

Inspectoratului de Stat al Muncii

Ion DIAVOR

Chișinău, iunie 2023

Cadrul legal aferent Inspectoratului de Stat al Muncii

Cadrul legal de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale:

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.593-XIII din 26 septembrie 1995;

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997;

Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03 mai 1996.

Acte naționale:

Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;

Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;

Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii;

Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005;

Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013;

Hotărârea Guvernului nr.464 din 23 mai 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de Stat al controalelor;

Hotărârea Guvernului nr.894 din 12 septembrie 2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

Programul de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2022.

Cadrul legal aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;

Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;

Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg, 03 mai 1996;

Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;

Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;

Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;

Convenții Colective de toate nivelurile;

Contracte colective de muncă.

Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul raporturilor de muncă

Legea nr.1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim;

Legea salarizării, nr.847-IV din 12 februarie 2002;

Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;

Legea nr.60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;

Legea nr.22 din 23 februarie 2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;

Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
Hotărârea Guvernului nr.573 din 01 august 1994 cu privire la acordarea concediilor anuale suplimentare;

Hotărârea Guvernului nr.844 din 25 decembrie 1995 cu privire la modul de stabilire, calculare și achitare a recompensei lunare pentru vechime în muncă personalului din organizațiile de construcții;

Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;

Hotărârea Guvernului nr.745 din 11 iunie 2002 despre aprobarea Regulamentului provizoriu privind modul de achitare proprietarilor de terenuri agricole a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, sarcină și lăuzie;

Hotărârea Guvernului nr.535 din 07 mai 2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;

Hotărârea Guvernului nr.426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu;

Hotărârea Guvernului nr.449 din 29 aprilie 2004 despre aprobarea Nomenclatoarelor funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia

contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală sau colectivă (de brigadă) deplină, precum și a contractelor-tip cu privire la răspunderea materială deplină;

Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.1273 din 19 noiembrie 2004 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor sezoniere;

Hotărârea Guvernului nr.108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.1419 din 15 decembrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare și plată a concediului suplimentar pentru unele categorii de persoane;

Hotărârea Guvernului nr.435 din 23 aprilie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile;

Hotărârea Guvernului nr.1527 din 29 decembrie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și a celor monopoliste din sectorul electroenergetic;

Hotărârea Guvernului nr.169 din 16 februarie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă angajaților întreprinderilor din domeniul gospodăriei locativ-comunale;

Hotărârea Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova;

Hotărârea Guvernului nr.98 din 04 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale;

Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;

Hotărârea Guvernului nr.1016 din 01 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice și a Contractului-tip de management al instituției;

Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

Hotărârea Guvernului nr.1234 din 12 decembrie 2018 privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;

Hotărârea Guvernului nr.02 din 03 ianuarie 2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1608/2003 cu privire la recunoașterea societăților internaționale de clasificare a navelor.

Hotărârea Guvernului nr.208 din 30 septembrie 2021 cu privire la aprobarea structurii Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova;

Hotărârea Guvernului nr. 670 din 29 septembrie 2022 **privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară;**

Hotărârea Guvernului nr. 936 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023;

Alte acte normative din domeniul raporturilor de muncă.¹²

¹² <https://ism.gov.md/ro/content/%C3%AEEn-domeniul-raporturilor-de-munc%C4%83>

Cadrul legal aflat în incidența controlului în domeniul securității și sănătății în muncă

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;

Legea nr.756-XIV din 24 decembrie 1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.1101 din 17 octombrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de dizabilitate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10 octombrie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004 cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.1223 din 09 noiembrie 2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar;

Hotărârea Guvernului nr.1487 din 31 decembrie 2004 cu privire la aprobarea Listei – tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare;

Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008:

Anexa nr.1 „Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locurile de muncă și prevenirea riscurilor profesionale”;

Anexa nr.2 „Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitatea și sănătatea în muncă”;

Hotărârea Guvernului nr.353 din 05 mai 2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.603 din 11 august 2011 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.80 din 09 februarie 2012 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile;

Hotărârea Guvernului nr.244 din 08 aprilie 2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.324 din 30 mai 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.918 din 18 noiembrie 2013 privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.362 din 27 mai 2014 cu privire la aprobarea Cerințelor minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz;

Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vîrstă de pînă la 18 ani și a Normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

Hotărârea Guvernului nr.584 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorsolombare;

Hotărârea Guvernului nr.589 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice;

Hotărârea Guvernului nr.819 din 01 iulie 2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor;

Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc;

Hotărârea Guvernului nr.1282 din 29 noiembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională;

Hotărârea Guvernului nr.1324 din 08 decembrie 2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerințele esențiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziție pe piață și controlul explozibililor de uz civil;

Hotărârea Guvernului nr.1408 din 27 decembrie 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru protecția salariatelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează.

Hotărârea Guvernului nr.506 din 05 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea ascensoarelor;

Hotărârea Guvernului nr.552 din 12 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale;

Hotărârea Guvernului nr.775 din 02 octombrie 2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.608 din 03 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind asigurarea securității radiologice în activități cu surse de radiație ionizantă în exteriorul incintei special amenajate;

Hotărârea Guvernului nr.151 din 07 martie 2019 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane.

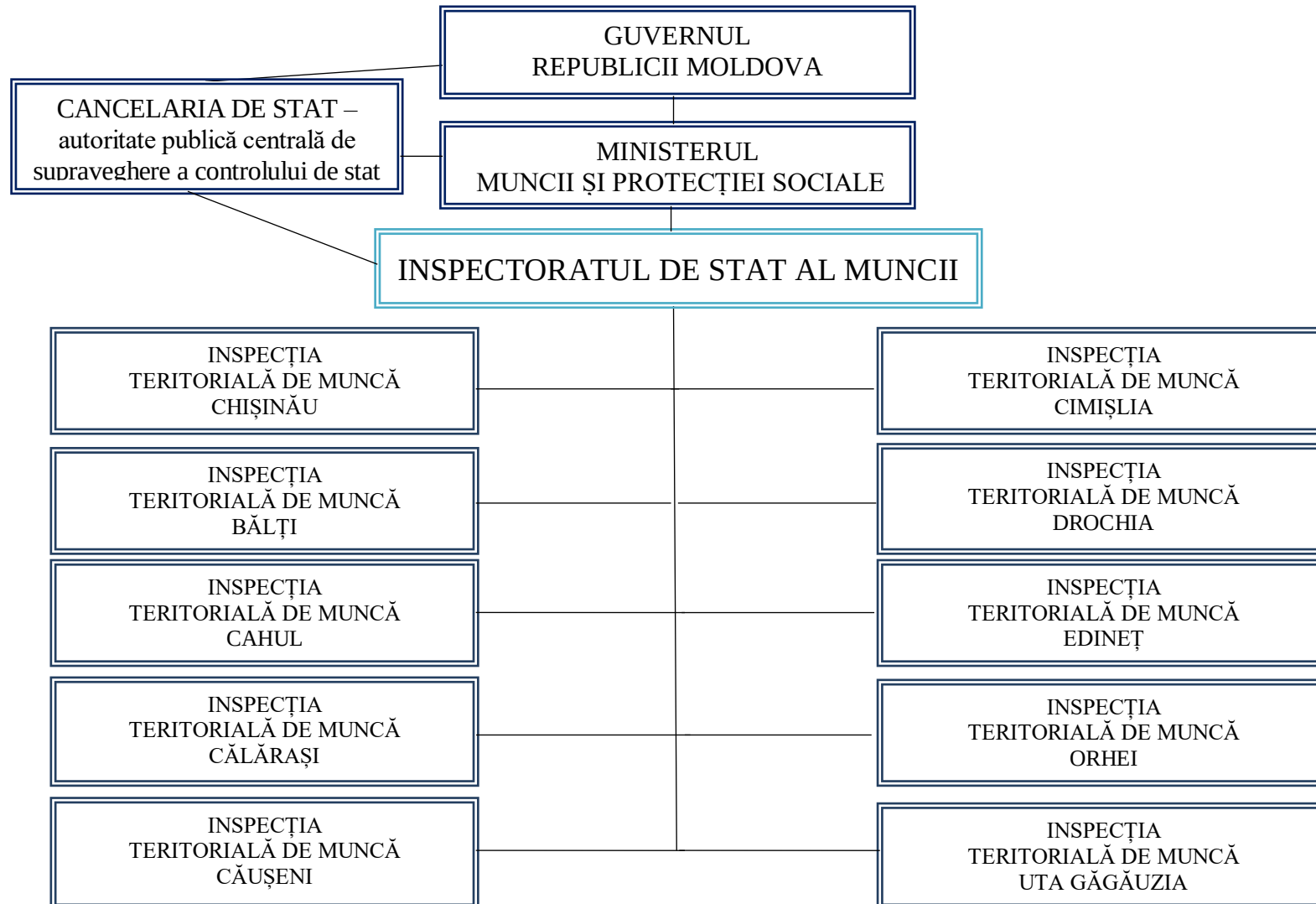
Hotărârea Guvernului nr.906 din 16 decembrie 2020 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă.

Hotărârea Guvernului nr. 12 din 12 ianuarie 2022 cu privire la aprobarea Cerințelor minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive

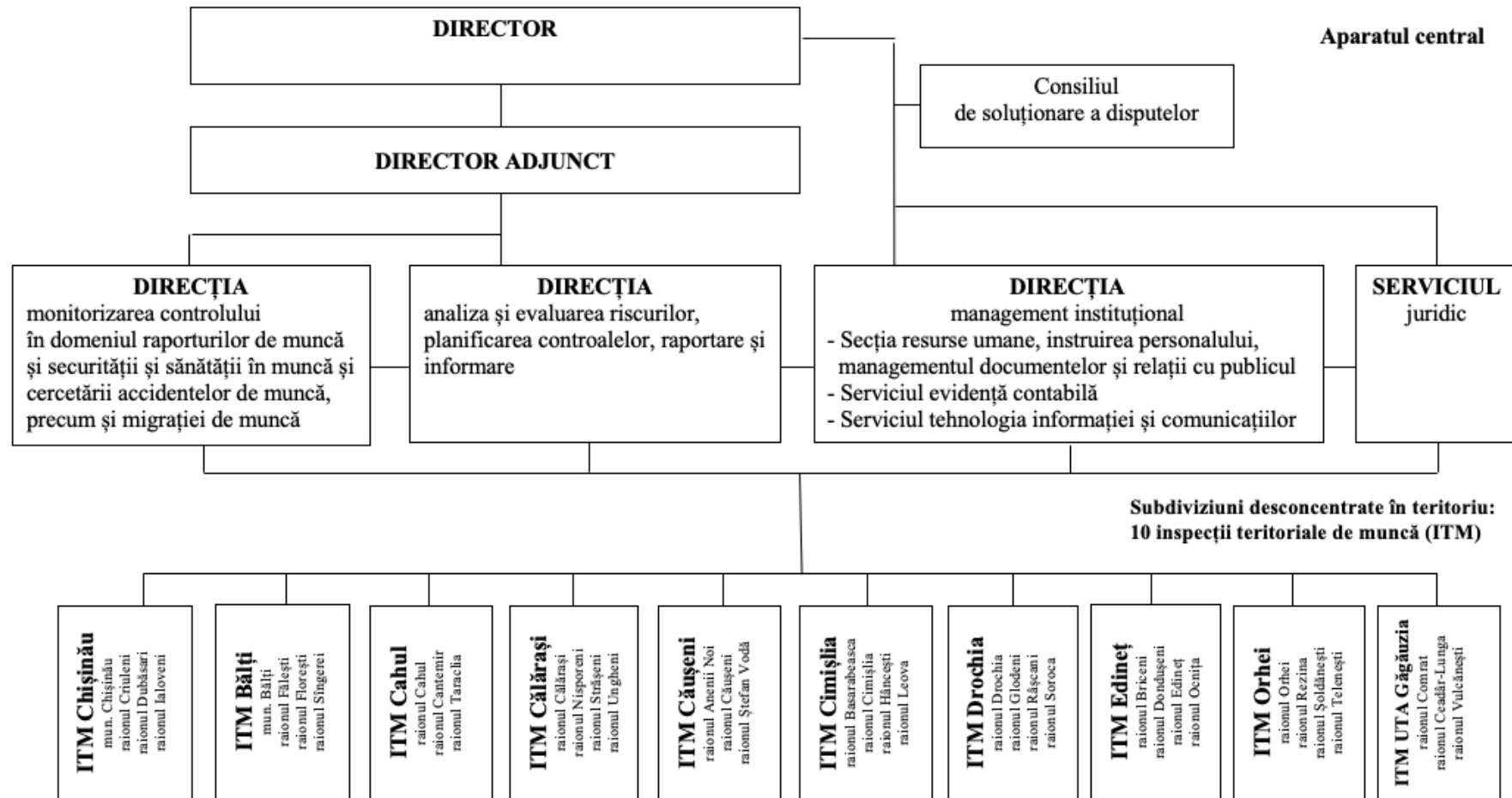
Alte acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă.¹³

¹³<https://ism.gov.md/ro/content/%C3%AEEn-domeniul-securit%C4%83%C8%9Bii-%C8%99i-s%C4%83n%C4%83t%C4%83%C8%9Bii-%C3%AEEn-munc%C4%83>

ORGANIGRAMA SISTEMULUI DE INSPECȚIE ÎN DOMENIUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ, SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

ORGANIGRAMA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

**Repartizarea inspectorilor de muncă
după funcțiile publice ocupate la 31 decembrie 2022**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul total de inspectori de muncă	Funcții publice			
			de conducere		de execuție	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	ITM Chișinău	19	-	2	2	15
2.	ITM Bălți	7	-	2	1	4
3.	ITM Cahul	6	-	1	2	3
4.	ITM Călărași	5	-	1	1	3
5.	ITM Căușeni	4	-	1	1	2
6.	ITM Cimișlia	5	-	1	-	4
7.	ITM Drochia	6	-	1	1	4
8.	ITM Edineț	7	-	1	1	5
9.	ITM Orhei	4	1	-	1	2
10.	ITM UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
11.	Direcția monitorizarea controlului	6	-	2	-	4
Total		71	1	13	10	47

Repartizarea inspectorilor după atribuții de control în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul securității și sănătății în muncă la 31 decembrie 2022

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul total de inspectori de muncă	Numărul de inspectori cu atribuții de control în domeniul			
			raporturilor de muncă		securității și sănătății în muncă	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	ITM Chișinău	19	1	9	1	8
2.	ITM Bălți	7	1	4	-	2
3.	ITM Cahul	6	2	1	-	3
4.	ITM Călărași	5	-	2	1	2
5.	ITM Căușeni	4	1	-	-	3
6.	ITM Cimișlia	5	-	2	-	3
7.	ITM Drochia	6	1	3	-	2
8.	ITM Edineț	7	1	4	-	2
9.	ITM Orhei	4	2	-	-	2
10.	ITM UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
11.	Direcția monitorizarea controlului	6	-	3	-	3
Total		71	9	29	2	31

**Indicatori referitori
la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în anul 2022**

Nr. d/o	Indicatori				
1.	Numărul de controale efectuate		3212		
2.	Numărul de unități controlate privind respectarea legislației în domeniul	raporturilor de muncă	800		
		securității și sănătății în muncă	120		
		complexe	1195		
		migrației de muncă	28		
		total	2143		
3.	Numărul de încălcări constatate în domeniul	raporturilor de muncă	11848		
		securității și sănătății în muncă	11068		
		migrației de muncă	2		
		total	22918		
4.	Numărul petițiilor examinate	cereri de la persoane fizice	1620		
		sesizări de la persoane juridice	1029		
5.	Numărul evenimentelor de accidentare comunicate la Inspectoratul de Stat al Muncii		570		
	numărul persoanelor accidentate, total		588		
	inclusiv persoane accidentate mortal		73		
	Numărul evenimentelor de accidentare cercetate de inspectorii de muncă, total		159		
	inclusiv :	accidente mortale		70	
		din care :	accidente de muncă mortale	26	
			accidente în afara muncii	31	
			accidente mortale, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005		13
			accidente grave		72
		din care :	accidente de muncă grave	55	
			accidente în afara muncii	6	
			accidente grave, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005		11
			accidente cu incapacitate temporară de muncă		17
	Numărul persoanelor, care au suferit urmare a evenimentelor de accidentare		174		
	inclusiv :	persoane accidentate mortal		73	
		din care urmare a:	accidentelor mortale de muncă	28	
			inclusiv femei		2
			accidentelor mortale în afara muncii		32
			accidentelor mortale, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005		13
		persoane accidentate grav		73	
		din care urmare a:	a accidentelor grave de muncă	55	
			inclusiv femei		9
			accidentelor grave în afara muncii		6
			accidentelor grave, care nu se încadrează în prevederile H.G. nr.1361/2005		12
	persoane accidentate cu incapacitate temporară de muncă		28		

		<i>inclusiv persoane mai tinere de 18 ani</i>	<i>1</i>
6.	Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate de către inspectorii de muncă		115
	Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție înaintate spre examinare instanței de judecată		74
	inclusiv pe:	<i>persoane fizice</i>	4
		<i>persoane juridice</i>	29
		<i>persoane cu funcție de răspundere</i>	36
7.	Numărul informațiilor parvenite de la unitățile controlate, privind îndeplinirea prescripțiilor emise în actele de control		1877
8.	Numărul persoanelor, cărora le-au fost lezate drepturile		1391
	Numărul persoanelor repuse în drepturi		1070

**Indicatori referitori la numărul unităților controlate
și cazurilor de constatare a contravenției în anul 2022**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul controalelor or efectuate	Numărul unităților controlate			Numărul proceselor- verbale cu privire la contravenție încheiate și înaintate spre examinare instanței de judecată	
			total	din care:		total	în % față de numărul unităților controlate
				plan.	inop.		
1.	ITM Chișinău	896	700	280	420	17	2
2.	ITM Bălți	375	229	129	100	19	8
3.	ITM Cahul	305	153	129	24	1	1
4.	ITM Călărași	211	152	124	28	4	3
5.	ITM Căușeni	129	105	88	17	4	4
6.	ITM Cimișlia	259	140	107	33	4	3
7.	ITM Drochia	333	208	171	37	14	7
8.	ITM Edineț	345	240	210	30	4	2
9.	ITM Orhei	191	106	79	27	5	5
10.	ITM UTA Găgăuzia	120	67	56	11	-	-
11.	Direcția monitorizarea controlului	48	43	25	18	2	5
Total		3212	2143	1398	745	74	4

Indicatorii de activitate realizați pe parcursul anului 2022, repartizați după subdiviziunile structurale

Indicatori de activitate			ITM* Chișinău	ITM* Bălți	ITM* Cahul	ITM* Călărași	ITM* Căușeni	ITM* Cimișlia	ITM* Drochia	ITM* Edineț	ITM* Orhei	ITM* UTA Găgăuzia	Directia	Total
Unități controlate	în sectorul public	nr.	171	57	78	79	56	54	113	153	27	25	2	815
	în sectorul real	nr.	529	168	75	72	49	83	91	87	77	41	41	1313
Controale inopinate efectuate la persoane fizice		nr	-	4	-	1	-	3	4	-	2	1	-	15
Încălcări consemnate	în domeniul raporturilor de muncă	nr.	2773	974	1120	690	626	877	1113	2172	1194	282	29	11850
	în domeniul securității și sănătății în muncă	nr.	2472	937	1342	871	719	666	1622	808	664	967	-	11068
Informații parvenite de la unitățile controlate, vizavi de înlăturarea deficiențelor		nr.	373	223	117	142	112	125	221	301	149	111	3	1877
Cazuri de accidentare în câmpul muncii cercetate		nr.	106	15	19	7	7	26	5	8	8	4	1	206
Petiții examinate	cereri de la persoane fizice	nr.	1021	145	47	48	24	38	48	27	46	37	139	1620
	sesizări de la persoane juridice	nr.	290	46	32	16	11	19	33	30	17	37	498	1029
Persoane lezate de drepturi		nr.	790	171	59	46	31	69	43	63	25	33	61	1391
Persoane repuse în drepturi		nr.	692	106	31	15	25	4	29	63	27	22	56	1070
Efectivul de	total lucrători	nr.	62573	22135	5666	5301	4030	4790	6504	5482	2507	2978	2042	124008

personal la unitățile controlat e	inclusi v:	femei	nr.	31683	1117 3	3270	2814	2542	2495	4084	3412	1380	1933	1302	6608 8
		minori	nr.	38	2	1	-	-	-	2	-	1	1	-	45
		persoane cu dizabilități	nr.	1029	488	135	46	68	38	68	181	72	89	-	2214
Depistar ea muncii nedeclar ate	numărul de lucrători, care activau nelegal		nr.	20	23	-	3	5	8	14	2	5	1	1	82
	numărul de lucrători repuși în drepturi		nr.	2	-	-	1	-	-	3	2	2	-	-	10
Publicații și interviuri acordate cu tematica domeniului de activitate			nr.	4	12	1	-	8	3	-	9	17	3	12	69
Acțiuni de sensibilizare (seminare, întruniri, mese rotunde, atelier de lucru)			nr.	70	99	43	39	171	65	101	316	86	37	15	1042

* ITM – Inspekția teritorială de muncă

**Indicatori referitori la numărul de unități controlate în anul 2022
și numărul de încălcări consemnate în procesele-verbale de control, repartizate pe
activități**

Nr. d/o	Activitatea economică	Unități controlate			Numărul de încălcări constatate		
		total	din care:		total	din care:	
			conform planului	înopinat		în domeniul raporturilor de muncă	în domeniul securității și sănătății în muncă
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	210	166	44	3351	1518	1833
2.	Industria extractivă	13	5	8	173	83	90
3.	Industria prelucrătoare	137	84	53	1474	744	730
4.	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	21	7	14	119	62	57
5.	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	37	14	23	413	210	203
6.	Construcții	99	66	33	1186	551	635
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	361	223	138	3703	1918	1785
8.	Transport și depozitare	98	47	51	847	449	398
9.	Activitate de cazare și alimentație publică	60	33	27	582	285	297
10.	Informații și telecomunicații	19	7	12	109	59	50
11.	Intermedieri financiare și asigurări	4	1	3	19	9	10
12.	Tranzacții imobiliare	-	-	-	-	-	-
13.	Activități profesionale, științifice și tehnice	10	6	4	88	43	45
14.	Activități de servicii administrative	23	14	9	61	40	21
15.	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	252	194	58	3006	1589	1417
16.	Învățământ	408	335	73	4577	2564	2013
17.	Sănătate și asistență socială	104	62	42	1033	568	465
18.	Activități culturale și de agrement	29	17	12	269	121	148
19.	Alte activități de servicii	258	117	141	1908	1037	871
TOTAL		2143	1398	745	22918	11850	11068

**Indicatorii referitori
la problemele abordate în cererile parvenite de la persoane fizice,
examineate în anul 2022**

nr. d/o	Problemele abordate în cereri	Numărul cererilor examineate	din care:			numărul de persoane			
			de la femei	de la bărbați	colective	femei		bărbați	
						total	inclusiv din mediul rural	total	inclusiv din mediul rural
1.	Neachitarea salariului, admiterea restanțelor la plata salariului	262	89	135	38	155	42	236	84
2.	Neachitarea plăților compensatorii	172	75	83	14	106	48	103	33
3.	Rețineri nereglementate din salariu	32	9	22	1	25	3	23	9
4.	Nerespectarea cuantumului minim garantat al salariului	18	5	7	6	18	5	33	9
5.	Neefectuarea achitărilor în caz de încetare a contractelor individuale de muncă	473	172	261	40	217	63	353	81
6.	Încălcarea termenilor de achitare a salariului	53	21	30	2	21	3	38	11
7.	Probleme referitoare la stabilirea salariului	11	7	3	1	7	4	13	7
8.	Neacordarea garanțiilor și compensațiilor	41	22	18	1	22	6	21	9
9.	Neachitarea indemnizației pentru concediul de odihnă	11	7	4	-	7	4	4	2
10.	Neachitarea compensației pentru concediul nefolosit	22	11	11	-	11	7	11	4
11.	Utilizarea muncii nedeclarate	63	26	36	1	26	8	38	12
12.	Demisie	16	10	6	-	10	4	6	2
13.	Concediere de personal	130	58	70	2	68	28	76	26
14.	Reducere de personal	24	11	13	-	11	4	13	7
15.	Refuz la angajare	12	4	8	-	4	2	8	4
16.	Neîncheierea contractului individual de muncă	91	44	41	6	55	24	47	20
17.	Nerespectarea timpului de muncă și de odihnă	70	41	24	5	46	18	33	15
18.	Neacordarea concediul anual de odihnă	53	27	25	1	27	7	28	13
19.	Neachitarea indemnizației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă	2	1	1	-	1	1	1	1
20.	Aplicarea ilegală a sancțiunilor disciplinare față de salariat	13	9	4	-	9	5	4	1
21.	Împunerea răspunderii materiale a salariatului conform art.334 din Codul Muncii	3	3	-	-	3	-	-	-
22.	Admiterea angajaților la locul de muncă fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă	1	-	1	-	-	-	1	-
23.	Activitate în condiții de muncă neadecvate	13	5	8	-	5	2	8	1
24.	Neacordarea echipamentului de protecție conform activităților	3	1	2	-	1	1	2	1
25.	Necomunicarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii	1	-	-	1	1	-	1	-
26.	Necercetarea accidentelor de muncă	2	1	1	-	1	1	1	-
27.	Intimidare și comportament agresiv	6	2	3	1	8	1	8	2
28.	Alte probleme	22	-	18	4	17	-	8	-
Total		1620	661	835	124	882	291	1118	354

**Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă
și acordurile adiționale, prezentate la inspecțiile teritoriale de muncă
în anul 2022**

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă (ITM)	Numărul contractelor colective de muncă și acordurilor adiționale la ele luate la evidență *	Agricultura, silvicultura, pescuit	Repartizarea pe activități a contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență la ITM *																
				Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze și apă caldă	Distribuția apei, salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transport și depozitare	Alimentație publică și cazare	Informații și telecomunicații	Intermedieri financiare și asigurări	Activități profesionale, științifice și tehnice	Acti vități de servicii administrative	Administrație publică, asigurări sociale obligatorii	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități culturale și de acordament	Alte activități de servicii
1.	ITM Chișinău	169/ 9	-	-	7/1	2	-	2	-	-2	-	1	2	1	1	14	7 9	451	-	155
	din care: mun. Chișinău	141/ 8	-	-	7/1	2	-	1	-	-2	-	1	2	1	1	10	6 6	36	-	145
	raionul Criuleni	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 0	-	-	-
	raionul Dubăsari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Ialoveni	17/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	91	-	1
2.	ITM Bălți	50/1 3	-	-		-3	1	-	-	-2	-		-	-	-	7	1 7 2	166	5	4
	din care: mun. Bălți	27/1 0	-	-	-	-2	1	-	-	-2	-	-	-	-	-	-	1 6 1	15	5	4
	raionul Fălești	8/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	31	-	-
	raionul Florești	10/1	-	-	-	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9	-	-
	raionul Sângerei	5/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 / 1	3	-	-
3.	ITM Cahul	69/4	1	-	-	1	21	-	-	1	-	-	-	1/ 1	-	12	2 7 1	181	2	4
	din care: raionul Cahul	44/4	-	-	-	-	1/1	-	-	1	-	-	-	1/ 1	-	8	1 7 1	121	1	3
	raionul Cantemir	18	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	5	-	1
	raionul Taraclia	7	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	1	-
4.	ITM Călărași	37	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	3 1	-	1	-
	din care: raionul Călărași	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
	raionul Nisporeni	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	raionul Strășeni	29	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2 7	-	-	-
	raionul Ungheni	5	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
5.	ITM Căușeni	53/1 0	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2 9 2	148	-	-
	din care: raionul Anenii Noi	20/9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8 / 1	118	-	-
	raionul Căușeni	13	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	2	-	-
	raionul Ștefan Vodă	20/1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1 4 1	1	-	-
6.	ITM Cimișlia	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 3	-	-	-
	din care: raionul Basarabeasca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Cimișlia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	raionul Hîncești	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	-	-
	raionul Leova	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	ITM Drochia	40/1 2	-	-	1	-	-	-1	-	-	-	-	-	-	-	8	3 0 1 1	1	-	-
	din care: raionul Drochia	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

	raionul Glodeni	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	raionul Rîșcani	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	1	-
	raionul Soroca	29/1 2	-	-	-	-	-	-	~/1	-	-	-	-	-	-	-	1	2 8 1 1	-	-
8.	ITM Edineț	19/5	-	-	1	1	-	~/1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	74	-
	din care: raionul Briceni	5/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	44	-
	raionul Dondușeni	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-
	raionul Edineț	6/1	-	-	1	1	-	~/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-
	raionul Ocnița	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
9.	ITM Orhei	51/1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3 8	51	-
	din care: raionul Orhei	30/1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2 3	31	-
	raionul Rezina	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-
	raionul Șoldănești	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 5	-	-
	raionul Telenești	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
10	ITM UTA Găgăuzia	18	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	1	-
	din care: raionul Ceadăr-Lunga	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Comrat	12	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1	-
	raionul Vulcănești	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Total anul 2022 – 573		*519/ 54	4	-	10/ 1	11/3	5/1	2/ 2	1	1/ 4	-	1	2	2 / 1	1	59	2 8 2 / 1 6	107/ 21	8	23/ 5

* Contracte colective de muncă / acorduri adiționale

**Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă
produse în anul 2022, conform datelor statistice**

Activități economice	Numărul de accidentați (inclusiv mortal)	din care:		Numărul accidentaților mortal	din care:		Numărul zile-om incapacitate de muncă a accidentaților care au pierdut capacitatea de muncă de 3 zi le și mai mult (inclusiv a celor decedați)	Cheltuieli aferente accidentelor, mii lei	din care:				Indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă (numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat)
		femei	tineri pînă la 18 ani		femei	tineri pînă la 18 ani			plăți conform certificatelor de concediu medical	plăți pentru repararea prejudiciilor	plăți pentru indemnizațiile unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului	valoarea utilajelor și sculelor defectate, clădirilor și construcțiilor deteriorate și alte cheltuieli	
Agricultură, silvicultură și pescuit	24	-	-	3	-	-	538	174,9	63,7	-	111,2	-	22,42
Industria extractivă	4	-	-	1	-	-	39	4,8	4,8	-	-	-	9,75
Industria prelucrătoare	97	29	1	5	-	-	3318	492,3	414,3	-	71,9	6,1	34,21
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	16	5	-	1	-	-	519	101,6	101,6	-	-	-	32,44
Distribuția apei; salubritate	10	1	-	1	-	-	298	51	51			-	29,8
Construcții	53	3	-	7	-	-	2081	496,8	183,7	-	116,2	196,9	39,26
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	78	35	1	5	1	-	2960	557,2	287,9	3,2	31	235,1	37,95
Transport și depozitare	44	23	-	2	-	-	2103	932,8	208,2	14,5	-	710,1	47,79
Activități de cazare și de alimentație publică	4	2	-	-	-	-	77	42,1	42,1	-	-	-	19,25
Informații și comunicații	7	2	-	-	-	-	156	30,2	30,2	-	-	-	22,28
Activități financiare și de asigurări	4	2	-	-	-	-	212	42,2	42,2	-	-	-	53
Tranzacții imobiliare	6	2	-	-	-	-	224	21	21	-	-	-	37,33
Activități profesionale, științifice și tehnice	3	2	-	-	-	-	197	8,1	8,1	-	-	-	65,67
Activități de servicii administrative	8	2	-	2	-	-	222	28,4	24,9	3,5	-	-	27,75
Administrație publică și apărare	92	10	-	2	1	-	2675	1482,8	579,5	48	855,3	-	29,08
Învățămînt	25	17	-	1	-	-	892	62,8	59,4	2,4	1	-	35,68
Sănătate și asistență socială	39	28	-	-	-	-	1087	290,1	290,1	-	-	-	27,87
Artă, activități de recreere și de agrement	3	2	-	-	-	-	32	8,8	8,8	-	-	-	10,67
Alte activități de servicii	1	1	-	-	-	-	16	0,4	0,4	-	-	-	16
TOTAL	518	166	2	30	2	-	17646	4828,3	2421,9	71,6	1186,6	1148,2	34,06

Repartizarea pe împrejurări și cauze a persoanelor accidentate în muncă în anul 2022, conform datelor statistice

Împrejurări și cauze	Agricultură, silvicultură pescuit	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	Distribuția apei; salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transporturi și depozitare	Activități de cazare și de alimentație publică	Informații și comunicații	Activități financiare și de asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Artă, activități de recreere și de agrement	Alte activități de servicii	Total
1. Repartizarea accidentaților pe împrejurări:																				
Căderea accidentatului de la înălțime și de la același nivel	9	3	25	13	4	25	39	31	1	6	3	2	2	5	47	22	24	3	1	265
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	2	1	6	1	-	5	4	1	1	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	25
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	10	-	59	-	4	23	31	9	1	-	1	2	1	1	16	1	6	-	-	165
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii, incendii	3	-	4	-	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Contact cu curent electric	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2
Atac cu premeditare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	2	-	-	19
Contact cu animale și insecte	-	-	-	2	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	7
Fenomene naturale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte împrejurări	-	-	3	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	2	9	2	4	-	-	23
TOTAL	24	4	97	16	10	53	78	44	4	7	4	6	3	8	92	25	39	3	1	518
2. Repartizarea accidentaților pe cauze:																				
Dependente de executant	23	2	94	11	8	48	72	36	4	6	3	5	2	8	68	25	36	3	1	455
Dependente de mijloacele de producție	-	-	3	1	-	1	5	1	-	1	-	1	-	-	9	-	-	-	-	22
Dependente de sarcina de muncă	-	1	-	1	1	3	1	-	-	-	1	-	1	-	13	-	2	-	-	24
Dependente de mediul de muncă	1	1	-	3	1	1	-	7	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	17
TOTAL	24	4	97	16	10	53	78	44	4	7	4	6	3	8	92	25	39	3	1	518

**Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, pe împrejurări și cauze,
cercetate de inspectorii de muncă pe parcursul anului 2022**

Împrejurări și cauze	Agricultură și silvicultură	Exploatarea carierelor	Industria prelucrătoare	Energie electrică, gaze și apă	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Hoteluri și restaurante	Transporturi, depozitare și comunicații	Activități financiare	Tranzacții imobiliare	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	Angajator persoana fizică	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Repartizarea accidentelor pe împrejurări:																
Căderea executantului la același nivel.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-
Căderea executantului de la înălțime.	-/-	1/-	4/2	2/1	8/1	-/-	-/-	1/1	-/-	-/-	1/1	2/1	2/-	3/-	-/-	23/7
Căderea, prăbușirea de materiale și obiecte.	-/-	-/-	1/1	1/-	1/2	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-1	-/-	2/4
Proiectarea de materiale și obiecte.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcție.	3/-	-/-	7/-	-/-	2/2	1/2	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-2	-/-	14/6
Prinderea,lovirea sau strivirea cu scule acționate mecanic sau manual.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Prinderea,lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe teritoriul întreprinderii.	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2/-
Prinderea,lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumurile publice.	-/-	-/-	2/-	-/-	-1	-/-	-/-	2/2	-/-	-/-	-1	-/-	-/-	1/1	-/-	5/5
Prinderea,lovirea sau strivirea cu obiecte și materiale transportate.	-/-	-/-	1/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	3/-
Contact cu curent electric.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-1
Contact cu substanțe fierbinți . (nocive)	-1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-1
Explozii.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Incendii.	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
Atac criminal.	-1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1
Alte împrejurări	-/-	-/-	-1	-/-	-1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-1	-/-	1/3
TOTAL grave	4	1	15	4	10	2	1	4	-	-	2	2	2	6	-	53
TOTAL mortale	2	-	4	1	7	2	-	3	-	-	1	1	-	5	-	26
2. Repartizarea accidentelor pe cauze:																
Dependente de executant	3/-	1/-	10/4	2/1	8/5	1/2	-/-	3/-	-/-	-/-	-/-	2/1	2/-	3/3	-/-	35/16
Dependente de mijloacele de producție	1/-	-/-	2/1	1/-	3/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-1	-/-	-1	-/-	7/4
Dependente de sarcina de muncă	3/1	1/-	6/2	3/-	3/4	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/1	1/-	2/4	-/-	21/12
Dependente de mediul de muncă	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-1
Alte cauze	-1	-/-	1	1/-	-2	-/-	-/-	1	-/-	-/-	-1	-/-	-/-	1	-/-	2/5